

જાનનાં મળ્યાં પુસ્તકો અમારે ત્યાંથી મળશે.

॥ શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ ॥

કન્યાક ૩૦

સર્વોત્તમસ્તોત્ર સચીકૃ.

મુદ્રા આરતિ.

શ્રીવલ્લભાચાર્ય. ૪૫૧

પ્રત ૫૦૦૦.

સં. ૧૯૮૬

છપાવી પ્રસિદ્ધિ મનાર :

લલ્લુભાઈ છગનલાલ સાઈ.

વ્યવસ્થાપક : " શ્રીલક્ષ્મીનિધિમાળા " કાર્યાલય
રીઝીરાડ, ૧. ૧૧૦, રોડ નંબર-અમદાવાદ

તે. ૦-૨-૦

શ્રી ગોકુળ મથુરાં ને શ્રીનાથજીની

જાત્રાનાં દર્શન

ઘેર બેઠાં કરવાં હોય તો થોડા ખરચે મોટો લાભ
દુનીયામાં જીવ્યાથી જોયું બહું.

સુંદર ચિત્રકળાના નમુના અત્યારેજ ખરીદો.

તમારે દેવમંદિરો, મકાનો, ઓફીસોના શૌર્ય શણગારવા હો
તો ! શાળા પાઠશાળામાં લ્હાણી કરવી હોય તો ! સગાં સ્નેહીઓને
સંભારણું સોંપવાં હોય તો ! લગ્ન પ્રસંગે લ્હાણી કરવી હોય તો !
ભક્તિરસમાં ધ્યાનમગ્ન બની જવું હોય તો ! અમોએ છેલ્લી દુનિયાં
આંખ ઠરી જાય તેવાં, સોનેરી રંગનાં સુંદર ચિત્રો ૫-૭-૧૦
જાતના રંગોમાં ઘણા મોટા ખરચે તૈયાર કરાવ્યાં છે. તે જુઓ

સુંદર ચિત્રકળાના નમુના.

સાઇઝ ઈંચ ૧૧+૧૪ ની

શ્રીરાધાકૃષ્ણ યુગલ રૂ ૩૫-સઘનકંદરાનું ૦-૪-૦ શ્રીનાથજી ૦-૩-૦

શ્રીયમુનાજી ૦-૪-૦ શ્રીમથુરેશજી ૦-૪-૦

શ્રીદ્વારકાનાથજી ૦-૪-૦ શ્રીમહાપ્રભુજી ૦-૩-૦

શ્રીગુસાંધજી ૦-૪-૦ શ્રીગોકુળનાથજી ૦-૪-૦

એક પ્રાચીન અંતિહાસિકચિત્ર શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાજા કૃષ્ણદેવ
ની સભાનો દિગ્વિજય. ૦-૪-૦

આવાંજ ચિત્રો ઈંચ ૬x૭ની સાઇઝનાં દરેકનો એક આનો.
શ્રી બાલકૃષ્ણલાલજી, શ્રીલાલબાવા, ટીકેત શ્રી દામોદરલાલજી,
વગેરે શ્રી ગોરવામી બાળકાના પણ ચિત્રો મળે છે. આવાંજ ચિત્રો
પોષ્ટકાર્ડ સાઇઝનાં પણ મળે છે.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કૉપીરાશિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૬૫૫ નર્ગાક

પુસ્તકનું નામ સર્વોદયમસ્તોત્ર ૨૫૨૭

વિષય 7/ ૨૦૪૭૧૧૧૧૧

ग्रन्थांक ३०

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

श्री सर्वोत्तमस्तोत्र सटीक

श्रीवृद्धभाष्य. ४५२.

सं. १९८६

लक्ष्मणदास छगनदास देसाई

व्यवस्थापक:- "श्रीभक्तिमयभाषा" कार्यालय

रीयारीड, नं. ११०, मेडा ७५२ श्रीमहावाह.

—
यो. ०-२-०

સ્વધર્મના મુખ્ય સિદ્ધાન્તો.

૧. જગત્ સત્ય છે. ૧૫૬૮૯
૨. જગત્, જીવ, અંતર્યામી, અક્ષર ઇત્યાદિનાં નિમિત્ત અને ઉપાદાન કારણ શુદ્ધ નિર્ગુણ અક્ષર શ્રીકૃષ્ણ પરમાત્માજ છે.
૩. જીવે અવિદ્યાથી કલ્પેલો અહન્તામમતાત્મક સંસાર મિથ્યા છે.
૪. જીવ અણુ છે, શુદ્ધ નિર્ગુણ અક્ષરનો અંશ છે, વ્યાપક નથી.
૫. પરબ્રહ્મ પુરૂષોત્તમ કૃષ્ણનું ધામ અક્ષરબ્રહ્મ ગણિતાનંદ છે.
૬. સર્વોપરિ વેદાદિ શાસ્ત્ર પ્રતિપાદિત પરમકાષ્ટાપન્ન વસ્તુ શ્રીકૃષ્ણજ છે.
૭. કૃષ્ણની સેવા એજ અંશ જીવનો ધર્મ છે, એટલે વસ્તુતઃ સ્વધર્મ શ્રીકૃષ્ણસેવાજ છે.
૮. સાક્ષાત્ શ્રીકૃષ્ણોપદિષ્ટ આત્મનિવેદન અને પ્રભુપપત્તિ સિવાય અન્ય વિશ્વધર્મ હોઈ શકેજ નહિ.
૯. અન્યાશ્રય અને અસમર્પિત પદાર્થોપભોગ, એ શ્રીપુષ્ટિમાર્ગમાં મહાદોષરૂપ હોવાથી સર્વથા ત્યાજ્ય છે.

અખંડભૂમંડલાચાર્ય શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય પ્રતિપાદિત
સનાતન શુદ્ધાદૈત સમ્પ્રદાયનાં પ્રમાણુ અને સિદ્ધાન્તો.

વેદાઃ શ્રીકૃષ્ણવાક્યાનિ વ્યાસમૂત્રાણિ ચૈવ હિ ।

સમાધિભાષા વ્યાસસ્ય પ્રમાણં તત્ત્વતુષ્ટયમ્ ॥ ૧ ॥

વેદ વાક્ય શ્રીકૃષ્ણના, વ્યાસ સૂત્ર કહેવાય;

સમાધિ ભાષા વ્યાસની, ચાર પ્રમાણુ ગણાય.

एकं शास्त्रं देवकीपुत्रगीतम् । एको देवो देवकीपुत्र एव ।

મંત્રોપ્યેકસ્તસ્ય નામાનિ યાનિ । કર્માપ્યેકં તસ્ય દેવસ્ય સેવા ૨

ગીતા આગમ એક, એક દેવ દેવકીતનય;

નામે મંત્ર વિવેક, કર્મ એક તે પ્રભુભજન.

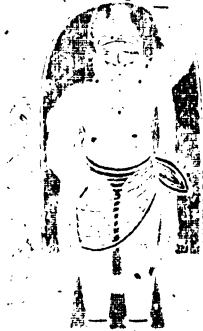
૧૧૬૮૮

॥ શ્રીનગનાથાય નમઃ ॥

॥ શ્રીગોવર્ધનનાથજી ॥

અમદાવાદ

ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-૧૯૮૮

પાટોત્સવ, સં ૧૭૨૮ મહા ઘડિ ૭.

શ્રીનાથદ્વાર-સિંહાડ (મેવાડ)

સંસ્કૃત-ગુજરાતી શૈક્ષણિક સંસ્થા, અમદાવાદ

અનુક્રમણિકા.

૧ શ્રીસર્વોત્તમ સ્તોત્ર	૬	૬ શ્રીસર્વોત્તમ ધમાર	૪૪
૨ શ્રીસર્વોત્તમ જપ વિધિ	૨૧	૭ શ્રીસર્વોત્તમ વધાઇ	૫૨
૩ શ્રીસર્વોત્તમજનું ધોળ	૩૩	૮ શ્રીનવરતનું ધોળ	૫૮
૪ શ્રીસર્વોત્તમ પદ	૪૦	૯ શ્રીચોરાશીવૈષ્ણવનુંધોળ	૬૨
૫ શ્રીસર્વોત્તમ ક્ષણ શ્રુતિ	૪૧	૧૦ શ્રી ગોપીગીત	૭૨

પ્રસ્તાવના.

સૂર્યનું ઓળખાણ આપવાની કે સોનાને રસવાની જરૂર જરૂર જણાતી નથી, તેવીજ રીતે આ લઘુ પુસ્તકને પ્રસ્તાવનાની જરૂર નથી, છતાં પ્રાસંગિક લખવું પડે છે કે:-આ શ્રીસર્વોત્તમસ્તોત્રનો પાઠ કે જેમાં શ્રીમહાપ્રભુજીનાં સર્વોત્તમ એવાં ૧૦૮ નામ છે. એ પાઠ અને નામાવલીનો જપ દરેક વૈષ્ણવે નિત્ય નિયમપૂર્વક કરવા આવશ્યક છે. કારણ કે, એ વૈષ્ણવની ગાયત્રી છે માટે હમેશાં નિત્ય નિયમ કરતી વખતે જેમ અષ્ટાક્ષરમંત્રની માળા ફેરવે છે તેમ આ શ્રીમદ્ભક્તભાગ્યાર્ચનાં સર્વોત્તમ ૧૦૮ નામના જપની અવશ્ય માળા ફેરવવી એ વૈષ્ણવોની ફરજ છે. મારા તરફથી “સાંપ્રદાયિક પુસ્તકો પ્રકટ કરવાની સંસ્થા સંવત ૧૯૬૮ની સાલથી શરૂ થઈ છે.” તે દ્વારા આ દાસના તરફથી નાનાં મોટાં કુલ ૫૫ પુસ્તકો છપાયાં અને તેની અઢીલાખ નકલો જેટલી મોટી સંખ્યાનો ફેલાવો થયો છે. અને હજુ પણ એવાં પુસ્તકોનો ફેલાવો થાય એમ ઇચ્છું છું. વૈષ્ણવખંડુઓ તરફથી આવા “શ્રી સર્વોત્તમસ્તોત્રની” પાઠ કરવાની માગણી થવાથી મારી પોતાની શક્તિ અનુસાર સં. ૧૯૭૩ ની સાલમાં શ્રી સર્વોત્તમ સ્તોત્રના પાઠના પુસ્તકની ૨૦૦૦ નકલો છપાવી વિના મધ્યે વૈષ્ણવોની સેવામાં રજુ કરી હતી. ત્યારબાદ ત્રણ વરસે દ્વિતીય આવૃત્તિ સુધારા વધારા સાથે પ્રકટ કરવામાં આવી તે પછી પાંચ વરસે તૃતીય આવૃત્તિ થઈ તે પછી પાંચ વરસે આ ચોથી આવૃત્તિ પ્રગટ થાય છે. છતાં તેનો જાહેરાત પ્રમાણમાં ફેલાવો થતો નથી એ વૈષ્ણવોએ વિચારણીય છે. વૈષ્ણવો આ પુસ્તકનો છુટથી ઉપયોગ કરે એજ મારા પ્રયાસની સફલતા માનું છું.

વ્યવસ્થાપક:—

“શ્રીભક્તિગ્રન્થમાળા” કાર્યાલય
રીચીરોડ, નં. ૧૧૦ મેડાઉપર
અમદાવાદ.

લી. આપનો કૃપાકાંક્ષી
દાસાનુદાસ વૈષ્ણવ
લલુભાઈ છગનલાલ દેસાઈના
જયશ્રીકૃષ્ણ.

श्रीकृष्णाय नमः

॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

श्रीमदाचार्यचरणकमलेभ्यो नमः

श्रीसर्वोत्तमस्तोत्र

सटीक प्रारंभ.

मंगलाचरण.

बर्हापीडं नटवरवपुः कर्णयोः कर्णिकारं
बिभ्रद्वासः कनककपिशं वैजयन्तीं च मालाम् ।
रन्धान् वेणोरधरसुधया पूरयन् गोपवृन्दै—
वृन्दारण्यं स्वपदरमणं प्राविशद् गीतकीर्तिः ॥१॥
चिंतासंतानहंतारो यत्पादांबुजरेणवः ॥
स्वीयानां तान्निजाचायान् प्रणमामि मुहुर्मुहुः ॥
यदनुग्रहतो जंतुः सर्वदुःखातिगो भवेत् ॥
तमहं सर्वदा वंदे श्रीमद्वल्लभनंदनम् ॥ ४ ॥

શ્રીકૃષ્ણાસ્યં દેવતા ચ બીજં કારુણિકઃ પ્રભુઃ॥૫॥

ઋષિરગ્નિકુમારસ્તુ નામ્નાં છંદો જગત્યસૌ ।

શ્રીકૃષ્ણાસ્યં દેવતા ચ બીજં કારુણિકઃ પ્રભુઃ ॥ ૫ ॥

અર્થઃ—આ સ્તોત્રના ઋષિ અગ્નિકુમાર શ્રીગુસાંઘજી છે, અને જગતી છંદ છે, તથા દેવતા શ્રીકૃષ્ણ મુખરૂપ શ્રીમદ્-વલ્લભાચાર્યજી છે અને કારુણિક પ્રભુ એ બીજ છે. ૫.

વિનિયોગો ભક્તિયોગપ્રતિબંધવિનાશને ।

કૃષ્ણાધરામૃતાસ્વાદસિદ્ધિરત્ર ન સંશયઃ ॥

વિનિયોગો ભક્તિયોગપ્રતિબંધવિનાશને ।

કૃષ્ણાધરામૃતાસ્વાદસિદ્ધિરત્ર ન સંશયઃ ॥ ૬ ॥

અર્થઃ—આ સર્વોત્તમસ્તોત્રનો વિનિયોગ કહેતાં પ્રયોજન ભક્તિનો યોગ થવામાં આવતા પ્રતિબંધોનો નાશ કરવા માટેનું છે. અને સિદ્ધિ એટલે ફલ તે શ્રીકૃષ્ણના અધરામૃતનો આસ્વાદ છે. એમાં કાંઈ સંશય નથી. ૬.

આનન્દઃ પરમાનન્દઃ શ્રીકૃષ્ણાસ્યં કૃપાનિધિઃ ।

દૈવોદ્ધારપ્રયત્નાત્મા સ્મૃતિમાત્રાર્તિનાશનઃ ॥૭॥

આનન્દઃ પરમાનન્દઃ શ્રીકૃષ્ણાસ્યં કૃપાનિધિઃ ।

દૈવોદ્ધારપ્રયત્નાત્મા સ્મૃતિમાત્રાર્તિ નાશનઃ ॥ ૭ ॥

અર્થ:-આનન્દરૂપ અને પરમાનન્દરૂપ શ્રીકૃષ્ણના મુખારવિન્દરૂપ અને કૃપાના ભંડારરૂપ અને દૈવીશૃવોના ઉદ્ધાર કરવા સારૂ પોતાના મનમાં યત્ન કરનારા અને સ્મરણ માત્રથી પીડાને નાશ કરનારા એવા શ્રીમહાપ્રભુજી છે. ૭.

શ્રીભાગવતગૂઢાર્થપ્રકાશનપરાયણઃ ॥

સાકારબ્રહ્મવાદૈકસ્થાપકો વેદપારગઃ ॥ ૮ ॥

શ્રીભાગવતગૂઢાર્થપ્રકાશનપરાયણઃ ।

સાકારબ્રહ્મવાદૈકસ્થાપકો વેદપારગઃ ॥ ૮ ॥

અર્થ:-શ્રીભાગવતના ગૂઢ અર્થને પ્રકાશ કરવામાં તત્પર એવા અને સાકાર બ્રહ્મવાદના સ્થાપન કરનારા અને વેદના પારને પામેલા એવા શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજી છે. ૮.

માયાવાદનિરાકર્તા સર્વવાદિનિરાસકૃત્ ।

ભક્તિમાર્ગાબ્જમાર્તણ્ડઃ સ્ત્રીશૂદ્રાદ્યુદ્ધૃતિક્ષમઃ ॥૯॥

માયાવાદનિરાકર્તા સર્વવાદિનિરાસકૃત્ ।

ભક્તિમાર્ગાબ્જમાર્તણ્ડઃ સ્ત્રીશૂદ્રાદ્યુદ્ધૃતિક્ષમઃ ॥ ૯ ॥

અર્થ:-માયાવાદનું ખંડન કરનારા અને સર્વે વાદિઓનો પરાજય કરનારા અને ભક્તિમાર્ગરૂપી કમલમાં સૂર્યરૂપ અને.

શ્રીઓ તથાશૂદાદિના ઉદ્ધાર કરવામાં સમર્થ એવા શ્રી
મહાપ્રભુજી છે. ૯.

અંગીકૃત્યૈવ ગોપીશવલ્લભકૃતમાનવઃ ॥

અંગીકૃતૌ સમર્યાદો મહાકારુણિકો વિભુઃ ॥૧૦॥

અંગીકૃત્યૈવ ગોપીશવલ્લભીકૃતમાનવઃ ।

અંગીકૃતૌ સમર્યાદો મહાકારુણિકો વિભુઃ ॥ ૧૦ ॥

અર્થ:-અંગીકાર કરવાને વિષે મર્યાદાવાળા અને મહાદયાળુ,
અને પોતે અંગીકાર કરીને ગોપીપતિ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનમાં મનુ-
ષ્યોને વાત્સલ્ય કરાવનાર એવા અને સમર્થ શ્રીમહાપ્રભુજી. ૧૦.

અદેયદાનક્ષશ્ચ મહોદારચરિત્રવાન્ ।

પ્રાકૃતાનુકૃતિવ્યાજમોહિતાસુરમાનુષઃ ॥૧૧॥

અદેયદાનદક્ષશ્ચ મહોદારચરિત્રવાન્ ॥

પ્રાકૃતાનુકૃતિવ્યાજમોહિતાસુરમાનુષઃ ॥ ૧૧ ॥

અર્થ:-ન આપી શકાય એવા દાન દેવા સમર્થ એવા,
અને ઉદારચરિત્રવાળા અને પ્રાકૃત જનને અનુસરવાના મિષથી
આસુરી જનોને મોહિત કરનાર એવા શ્રીમહાપ્રભુજી છે. ૧૧.

ત્રૈશ્વાનરો વલ્લભાખ્યઃ સદ્રૂપો હિતકૃત્સતામ્ ।

જનશિક્ષાકૃતે કૃષ્ણભક્તિકૃન્નિચિલેષ્ટદઃ ॥૧૨॥

વૈશ્વાનરો વદ્ધભાખ્યઃ સદ્રૂપો હિતકૃત્ સતામ્ ।

જનશિક્ષાકૃતે કૃષ્ણભક્તિકૃત્તિખિલેષ્ટઃ ॥ ૧૨ ॥

અર્થઃ--અગ્નિસ્વરૂપ વદલભનામવાળા, સારા રૂપવાળા, સત્પુરુષોના હિતકારી, મનુષ્યોને શિખવવા સારૂ શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ કરનારા સમગ્ર ઇચ્છિત વસ્તુને આપનાર એવા શ્રી મહાપ્રભુજી છે. ૧૨.

સર્વલક્ષણસંપન્નઃ શ્રીકૃષ્ણજ્ઞાનદો ગુરુઃ ।

સ્વાનન્દતુન્દિલઃ પદ્મદલાયતવિલોચનઃ ॥૧૩॥

સર્વલક્ષણસંપન્નઃ શ્રીકૃષ્ણજ્ઞાનદો ગુરુઃ ।

સ્વાનન્દતુન્દિલઃ પદ્મદલાયતવિલોચનઃ ॥ ૧૩ ॥

અર્થઃ--સર્વ લક્ષણથી યુક્ત, શ્રીકૃષ્ણના જ્ઞાનને દેનાર અને ગુરૂ અને પોતાના સ્વરૂપે કરીને આનંદવાળા, કમલદલ સરખા વિશાળ નેત્રવાળા એવા શ્રીમહાપ્રભુજી. ૧૩.

કૃપાદૃગ્વૃષ્ટિસંહૃષ્ટદાસદાસીપ્રિયઃ પતિઃ ।

રોષદૃક્પાતસંપ્લુષ્ટભક્તદ્વિઙ્ ભક્તસેવિતઃ ॥ ૧૪ ॥

કૃપાદૃગ્વૃષ્ટિસં હૃષ્ટદાસદાસીપ્રિયઃ પતિઃ ।

રોષદૃક્પાતસંપ્લુષ્ટભક્તદ્વિઙ્ ભક્તસેવિતઃ ॥ ૧૪ ॥

અર્થઃ--કૃપાયુક્ત દૃષ્ટિરૂપ વૃષ્ટિવડે ખુશી થયેલા દાસ-

દાસી જનોને પ્રિય, અને શેષવાળી દૃષ્ટિવડે ભક્તોના દ્રેષીયોને
ખાળી નાંખનાર, અને ભક્તોએ સેવેલા એવા શ્રીમહાપ્રભુજી. ૧૪.

સુખસેવ્યો દુરારાધ્યો દુર્લભાંધિસરોરુહઃ ।

ઉગ્રપ્રતાપો વાક્સીધુપૂરિતાશેષસેવકઃ ॥ ૧૫ ॥

સુખસેવ્યો દુરારાધ્યો દુર્લભાંધિસરોરુહઃ ।

ઉગ્રપ્રતાપો વાક્સીધુપૂરિતાશેષસેવકઃ ॥ ૧૫ ॥

અર્થ:-સુખે કરીને સેવવા યોગ્ય, દુઃખે કરી આરાધના
કરવા યોગ્ય, જેમના ચરણકમલ દુર્લભ છે ઉગ્રપ્રતાપવાળા વચ-
નામૃતવડે સમગ્ર સેવકોને પૂર્ણ કરનાર. ૧૫.

શ્રીભાગવતપીયૂષસમુદ્રમથનક્ષમઃ ॥

તત્સારભૂતરાસસ્ત્રીભાવપૂરિતવિગ્રહઃ ॥ ૧૬ ॥

શ્રીભાગવતપીયૂષસમુદ્રમથનક્ષમઃ ।

તત્સારભૂતરાસસ્ત્રીભાવપૂરિતવિગ્રહઃ ॥ ૧૬ ॥

અર્થ:-શ્રીભાગવતપીયૂષ સમુદ્ર મથન કરી શ્રીસુ-
ધોધિનીજીની કથા કરવામાં સમર્થ અને તે શ્રીભાગવતને
વિષે સારભૂત એવી રાસકોડાના સ્ત્રીભાવે કરી પરિપૂર્ણ દેહ-
વાળા એવા શ્રીમહાપ્રભુજી છે. ૧૬.

સાન્નિધ્યમાત્રદત્તશ્રીકૃષ્ણપ્રેમા વિમુક્તિદઃ ।

રાસલીલૈકતાત્પર્યઃ કૃપયૈતત્કથાપ્રદઃ ॥ ૧૭ ॥

સાન્નિધ્યમાત્રદત્તશ્રીકૃષ્ણપ્રેમા વિમુક્તિદઃ ।

રાસલીલૈકતાત્પર્યઃ કૃપયૈતત્કથાપ્રદઃ ॥ ૧૭ ॥

અર્થઃ—પોતાની સન્નિધિમાત્રમાં શ્રીકૃષ્ણને વિષે પ્રેમનું દાન કરનાર એવા અને મુક્તિને દેનારા અને રાસલીલામાં એક તાત્પર્યવાળા અને કૃપાએ કરીને શ્રીકૃષ્ણની કથાનું દાન કરનારા. ૧૭.

વિરહાનુભવૈકાર્થસર્વત્યાગોપદેશકઃ ।

ભક્ત્યાચારોપદેષ્ટા ચ કર્મમાર્ગપ્રવર્તકઃ ॥ ૧૮ ॥

વિરહાનુભવૈકાર્થ સર્વત્યાગોપદેશકઃ ।

ભક્ત્યાચારોપદેષ્ટા ચ કર્મમાર્ગપ્રવર્તકઃ ॥ ૧૮ ॥

અર્થઃ—કેવલ વિરહના અનુભવ સારૂ સર્વ ત્યાગનો ઉપદેશ કરનારા, ભક્તિ વાસ્તે આચારનો ઉપદેશ કરનારા, અને કર્મમાર્ગને પ્રવર્તાવનારા એવા શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી છે. ૧૮.

યાગાદૌ ભક્તિમાર્ગૈકસાધનત્વોપદેશકઃ ।

પૂર્ણાનન્દઃ પૂર્ણકામો વાક્પતિર્વિબુધેશ્વરઃ ॥૧૯॥

યાગાદૌ ભક્તિમાર્ગૈકસાધનત્વોપદેશકઃ ।

પૂર્ણાનન્દઃ પૂર્ણકામો વાક્પતિર્વિબુધેશ્વરઃ ॥ ૧૯ ॥

અર્થ:-યજ્ઞયાગાદિ કર્મો લક્ષિતમાર્ગનાં એક સાધનરૂપ છે એવો ઉપદેશ કરનાર, પૂર્ણઆનન્દવાળા, પૂર્ણકામનાવાળા, વાણીના પતિ અને પંડિતો અથવા દેવતાઓના ઇન્દ્ર એવા શ્રીઆચાર્યજી છે.

કૃષ્ણનામસહસ્રસ્ય વક્તા ભક્તપરાયણઃ ।

ભક્ત્યાચારોપદેશાર્થ નાનાવાક્યનિરૂપકઃ ॥૨૦॥

કૃષ્ણનામસહસ્રસ્ય વક્તા ભક્તપરાયણઃ ।

ભક્ત્યાચારોપદેશાર્થ નાનાવાક્યનિરૂપકઃ ॥ ૨૦ ॥

અર્થ:-શ્રીકૃષ્ણના હજાર નામને કહેનારા અને ભક્તોમાં પરાયણ અને ભક્તિ તથા આચારના ઉપદેશ સાડ નાના પ્રકારના વાક્યને નિરૂપણ કરનારા એવા. ૨૦.

સ્વાર્થોઙ્ગિજ્ઞતાખિલપ્રાણપ્રિયસ્તાદશવેષ્ટિતઃ

સ્વદાસાર્થકૃતાશોષસાધનઃ સર્વશક્તિધૃક્ ॥ ૨૧ ॥

સ્વાર્થોઙ્ગિજ્ઞતાખિલપ્રાણપ્રિયસ્તાદશવેષ્ટિતઃ ।

સ્વદાસાર્થકૃતાશોષસાધનઃ સર્વશક્તિધૃક્ ॥ ૨૧ ॥

અર્થ:-પોતાને માટે અખિલ પ્રાણને અર્પણ કરનાર પુરુષોને પ્રિય એવા અને તેવા તાદશી પુરુષોથી વીંટાયેલા અને પોતાના દાસને સાડ સમગ્ર સાધન કરનાર અને સર્વ શક્તિને ધારણ કરનાર એવા શ્રીઆચાર્યજી. ૨૧.

ભુવિ ભક્તિપ્રચારૈકકૃતે સ્વાન્વયકૃત્ પિતા ।

સ્વવંશે સ્થાપિતાશેષસ્વમાહાત્મ્યઃ સ્મયાપહઃ ॥૨૨॥

ભુવિ ભક્તિપ્રચારૈકકૃતે સ્વાન્વયકૃત્ પિતા ।

સ્વવંશે સ્થાપિતાશેષસ્વમાહાત્મ્યઃ સ્મયાપહઃ ॥ ૨૨ ॥

અર્થ:-પૃથ્વીમાં કેવલ ભક્તિનો પ્રચાર કરવા સાડે પોતાના વંશનો વિસ્તાર કરનાર અને પિતા૩૫ અને પોતાના વંશને વિષે પોતાના સમગ્ર માહાત્મ્યનું સ્થાપન કરનાર અને ગર્વનો નાશ કરનાર એવા શ્રીમહાપ્રભુજી. ૨૨.

પતિવ્રતાપતિઃ પારલૌકિકૈહિકદાનકૃત્ ।

નિગૂઢહૃદયોઽનન્યભક્તેષુ જ્ઞાપિતાશયઃ ॥ ૨૩ ॥

પતિવ્રતાપતિઃ પારલૌકિકૈહિકદાનકૃત્ ।

નિગૂઢહૃદયોઽનન્યભક્તેષુ જ્ઞાપિતાશયઃ ॥ ૨૩ ॥

અર્થ:-પતિવ્રતાઓના પતિ અને પરલોક તથા આલોક સંબંધી દાન કરનાર અને ગૂઢ હૃદયવાળા અનન્ય ભક્તોમાં પોતાનું અંતઃકરણ જણાવનાર. ૨૩.

ઉદ્યાત્સ્તનાદેનાર્ગાતિમુગ્ધમોહનિવારકઃ ।

ભક્તિમાર્ગે સર્વમાર્ગવૈલક્ષણ્યાનુભૂતિકૃત્ ॥ ૨૪ ॥

ઉપાસનાદિ માર્ગાંતિમુગ્ધમોહનિવારકઃ ।

ભતિમાર્ગે સર્વમાર્ગવૈલક્ષણ્યાનુભૂતિકૃત્ ॥ ૨૪ ॥

અર્થઃ—ઉપાસનાદિ માર્ગોમાં અતિમુગ્ધ પુરુષોના મોહને મટાડનાર ભક્તિમાર્ગને વિષે સર્વ માર્ગથી વિલક્ષણ રીતે અનુભવ કરાવનાર એવા. ૨૪.

પૃથક્શરણમાર્ગોપદેષ્ટા શ્રીકૃષ્ણહાર્દવિત્ ।

પ્રતિક્ષણનિકુઞ્જસ્થલીલારસસુપૂરિતઃ ॥ ૨૫ ॥

પૃથક્શરણમાર્ગોપદેષ્ટા શ્રીકૃષ્ણહાર્દવિત્ ।

પ્રતિક્ષણનિકુઞ્જસ્થલીલારસસુપૂરિતઃ ॥ ૨૫ ॥

અર્થઃ—બુદ્ધી રીતે શરણમાર્ગને ઉપદેશ કરનાર, શ્રી-કૃષ્ણના હાર્દને જાણનાર, ક્ષણે ક્ષણે નિકુઞ્જમાં થયેલી (રાસ) લીલાના રસે કરીને પરિપૂર્ણ એવા. ૨૫.

તત્કથાક્ષિપ્તચિત્તસ્તદ્વિસ્મૃતાન્યો વ્રજપ્રિયઃ ।

પ્રિયવ્રજસ્થિતિઃ પુષ્ટિલીલાકર્તા રહઃ પ્રિયઃ ॥ ૨૬ ॥

તત્કથાક્ષિપ્તચિત્તસ્તદ્વિસ્મૃતાન્યો વ્રજપ્રિયઃ ।

પ્રિયવ્રજસ્થિતિઃ પુષ્ટિલીલાકર્તા રહઃ પ્રિયઃ ॥ ૨૬ ॥

અર્થઃ—તે નિકુઞ્જવનમાં શ્રીકૃષ્ણચન્દ્ર સંગમાંથી રાસ-લીલા કથા વડે ચિત્તને ખેંચનાર અને તે કથા કરવા સાક્ષી

અન્ય કથા વિરોધી કાર્યને વિસ્મરણ કરાવનાર અને વ્રજમાં પ્રીતિવાળા અને પ્રિય વ્રજમાં સ્થિતિવાળા, અને પુષ્ટિ સંબંધી રાસલીલા કરનાર અને એકાંતિક ભકિતમાં પ્રીતિવાળા શ્રીઆચાર્યજી. ૨૬.

મક્તેચ્છાપૂરકઃ સર્વાજ્ઞાતલીલોઽતિમોહનઃ ।

સર્વાસક્તો મક્તમાત્રાસક્તઃ પતિતપાવનઃ ॥૨૭॥

ભક્તેચ્છાપૂરકઃ સર્વાજ્ઞાતલીલોઽતિ મોહનઃ ।

સર્વાસક્તો ભક્તમાત્રાસક્તઃ પતિતપાવનઃ ॥ ૨૭ ॥

અર્થઃ—ભકિતની ઈચ્છાને પૂર્ણ કરનારા બીજા સર્વ પુરંપાને અજ્ઞાત છે લીલા જેમની એવા અને અત્યંત મોહ કરનાર, સર્વને વિષે આસક્તિ રહિત, અને કેવળ ભક્તને વિષે આસક્ત, અને પતિત પુરંપાને પવિત્ર કરનારા, એવા શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી છે. ૨૭.

સ્વયશોગાનસંહૃષ્ટહૃદયાંભોજવિષ્ટરઃ ।

યશઃ પીયૂષલહરીપ્લાવિતાન્યરસઃ પરઃ ॥ ૨૮ ॥

સ્વયશોગાનસંહૃષ્ટહૃદયાંભોજવિષ્ટરઃ ।

યશઃ પીયૂષલહરીપ્લાવિતાન્યરસઃ પરઃ ॥ ૨૮ ॥

અર્થઃ—પોતાના યશ ગાવાથી પ્રસન્ન થયેલા ભક્તના હૃદયરૂપ કમલમાં આસન કરનાર, યશરૂપ અમૃતની લહેરથી

લીંગવેલ છે અન્ય રસ જેમણે એવા, અને સર્વથી પર-
શ્રેષ્ઠ એવા શ્રીમહાપ્રભુજી છે. ૨૮.

લીલામૃતરસાર્દ્રાર્દ્રીકૃતાલિહરપ્રભૃત્ ।

ગોવર્ધનસ્થિત્યુત્સાહસ્તક્ષીલાપ્રેમપૂરિતઃ ॥ ૨૯ ॥

લીલામૃતરસાર્દ્રાર્દ્રીકૃતાપિલશરીરભૃત્ ।

ગોવર્ધનસ્થિત્યુત્સાહસ્તક્ષીલાપ્રેમપૂરિતઃ ॥ ૨૯ ॥

અર્થ:-લીલારૂપ અમૃતસંબંધી રસાર્દ્ર લાવવડે સકલ
શરીરધારીને રસવાળા કરનાર અને શ્રીગોવર્ધન-ગિરિરાજની
સ્થિતિમાં ઉત્સાહવાળા અને તે ભગવદ્ લીલામાં પ્રેમરસવડે
પરિપૂર્ણ એવા શ્રીમહાપ્રભુજી. ૨૯.

યજ્ઞભોક્તા યજ્ઞકર્તા ચતુર્વર્ગવિશારદઃ ।

સત્યપ્રતિજ્ઞાસ્ત્રિગુણાતીતો નયવિશારદઃ ॥ ૩૦ ॥

યજ્ઞભોક્તા યજ્ઞકર્તા ચતુર્વર્ગવિશારદઃ ।

સત્યપ્રતિજ્ઞાસ્ત્રિગુણાતીતો નયવિશારદઃ ॥ ૩૦ ॥

અર્થ:-યજ્ઞભોક્તા અને યજ્ઞકર્તા, તથા ધર્મ, અર્થ,
કામ અને મોક્ષને દેવામાં ડહાપણવાળા, સાચી પ્રતિજ્ઞાવાળા,
ત્રણ ગુણથી રહિત અને નીતિમાં ચતુર એવા શ્રીઆચાર્યજી. ૩૦.

સ્વકીર્તિવર્ધનસ્તત્ત્વસૂત્રભાષ્યપ્રદર્શકઃ ।

માયાવાદાઘ્યતૂલામિર્બ્રહ્મવાદનિરૂપકઃ ॥ ૩૧ ॥

સ્વકીર્તિવર્ધન સ્તત્ત્વસૂત્રભાષ્યપ્રદર્શકઃ ।

માયાવાદાભ્યતૂલાશ્ચિદ્વૃક્ષવાદનિરૂપકઃ ॥ ૩૧ ॥

અર્થ:-પોતાની કીર્તિને વધારનાર અને સાંખ્ય તત્ત્વ અને વ્યાસસૂત્રના ભાષ્યને કરનાર અને માયાવાદરૂપ કપાસમાં અગ્નિ સરખા અને પ્રલ્લવાદનું નિરૂપણ કરનારા એવા શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજી છે. ૩૧.

અપ્રાકૃતાઽખિલાકલ્પભૂષિતઃ સહજસ્મિતઃ ।

ત્રિલોકીભૂષણં ભૂમિભાગ્યં સહજસુન્દરઃ ॥ ૩૨ ॥

અપ્રાકૃતાઽખિલાકલ્પભૂષિતઃ સહજસ્મિતઃ ।

ત્રિલોકીભૂષણં ભૂમિભાગ્યં સહજસુન્દરઃ ॥ ૩૨ ॥

અર્થ:-અલૌકિક સર્વશૃંગારવડે સુશોભિત અને સહજ હારયવાળા ત્રણલોકમાં ભૂષણસરખા પૃથ્વીના ભાગ્યરૂપ અને સહજે આભૂષણાદિ ધારણ કર્યા વિના પણ સુન્દર મૂર્તિવાળા ૩૨

અશેષભક્તસંપ્રાર્થ્યચરણાબ્જરજોધનઃ ।

ઇત્યાનન્દનિધેઃ પ્રોક્તં નામ્નામષ્ટોત્તરં શતમ્ ॥૩૩॥

અશેષભક્તસંપ્રાર્થ્યચરણાબ્જરજોધનઃ ।

ઇત્યાનન્દનિધેઃ પ્રોક્તં નામ્નામષ્ટોત્તરં શતમ્ ॥ ૩૩ ॥

અર્થ:-જેમના ચરણકમલના રજરૂપી ધન અશેષ ભક્ત-જનોએ સંપ્રાર્થનીય છે (એટલે સારી રીતે ઇચ્છા કરવા-યોગ્ય છે) એવા શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી છે. એ પ્રમાણે આનંદના સમુદ્રરૂપ શ્રીમહાપ્રભુજીનાં એકસોને આઠ નામ કહ્યાં.

શ્રદ્ધાવિશુદ્ધબુદ્ધિર્યઃ પઠત્યનુદિનં જનઃ ।

સ તદેકમનાઃ સિદ્ધિમુક્તાં પ્રાપ્નોત્યસંશયઃ ॥૩૪॥

શ્રદ્ધાવિશુદ્ધબુદ્ધિર્યઃ પઠત્યનુદિનં જનઃ

સ તદેકમનાઃ સિદ્ધિમુક્તાં પ્રાપ્નોત્યસંશયઃ ॥ ૩૪ ॥

અર્થ:-શ્રદ્ધાવરે વિશુદ્ધ બુદ્ધિવાળો જે મનુષ્ય હોય તો તેને વિષે નિશ્ચય મનવાળો થાય અને આ સ્તોત્રનો પાઠ કરે, તો તે પુરુષ ઉપર કહેલી મહાસિદ્ધિને પ્રાપ્ત કરે છે. એમાં કાંઈ સંશય નથી. ૩૪.

તદપ્રાપ્તૌ વૃથામોક્ષસ્તદાપ્તૌ તદ્વગતાર્થતા ।

અતઃ સર્વોત્તમં સ્તોત્રં જપ્ત્યં કૃષ્ણરસાર્થિભિઃ ॥૩૫॥

તદપ્રાપ્તૌ વૃથામોક્ષસ્તદાપ્તૌ તદ્વગતાર્થતા ।

અતઃ સર્વોત્તમં સ્તોત્રં જપ્ત્યં કૃષ્ણરસાર્થિભિઃ ॥૩૫॥

અર્થ:-તે શ્રીકૃષ્ણાધરામૃતાસ્વાદની પ્રાપ્તિ વિના મોક્ષ પણ વૃથા છે, અને તે સ્વમાર્ગ સંગ્રામી ફક્તની પ્રાપ્તિ થાય તો સાધુ-જ્યાદિકમોક્ષનું પણ નિરર્થકપણું છે, એ વાસ્તે આ શ્રીસર્વોત્તમ સ્તોત્રનો, શ્રીકૃષ્ણ રૂપરસની ઈચ્છાવાળા પુરુષોએ જપ કરવો ૩૫

॥ઈતિ શ્રીમદગ્નિકુમારપ્રોક્તં સર્વોત્તમસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્॥

એ રીતે શોભાયમાન શ્રીઅગ્નિકુમાર કહેતાં

શ્રીવિઠ્ઠલેશજી-શ્રીગુસાંધજીએ રચેલું આ શ્રી સર્વોત્તમ સ્તોત્રસટીક શુભરાત્રી ભાષામાં સંપૂર્ણ થયું.

अथ श्रीसर्वोत्तम ऋपविधि.

श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीगोपीजनवल्लभावनमः ॥

१ आनन्दाय नमः

२ परमानन्दाय नमः

३ श्रीकृष्णास्याय नमः

४ कृपानिधये नमः

५ देवोद्धारप्रयत्नात्मने नमः

६ स्मृतिमात्रार्तिनाशनाय
नमः

७ श्रीभागवतगूढार्थप्रकाश-
नपरायणाय नमः

१ आनन्दाय नमः

२ परमानन्दाय नमः

३ श्रीकृष्णास्याय नमः

४ कृपानिधये नमः

५ देवोद्धारप्रयत्नात्मने नमः

६ स्मृतिमात्रार्तिनाशनाय नमः

७ श्रीभागवतगूढार्थ प्रकाशन-
परायणाय नमः

८ साकारब्रह्मवादैकस्थाप-
काय नमः

९ वेदपारगाय नमः

१० मायावादनिराकर्त्रे नमः

११ सर्ववादिनिरासकृते नमः

१२ भक्तिमार्गाब्जमार्तण्डाय
नमः

१३ स्त्रीशूद्राद्युद्धृतिक्षमाय नमः

१४ अंगीकृत्यैव गोपीशवल्लभी-

कृतमानवाय नमः

१५ अंगीकृतौ समर्यादाय नमः

१६ महाकारुणिकाय नमः

१७ विभवे नमः

८ साकारब्रह्मवादैकस्थापकाय
नमः

९ वेदपारगाय नमः

१० मायावादनिराकर्त्रे नमः

११ सर्ववादिनिरासकृते नमः

१२ भक्तिमार्गाब्जमार्तण्डाय नमः

१३ स्त्रीशूद्राद्युद्धृतिक्षमाय नमः

१४ अंगीकृत्यैव गोपीशवल्लभीकृत

मानवाय नमः

१५ अंगीकृतौ समर्यादाय नमः

१६ महाकारुणिकाय नमः

१७ विभवे नमः

- १८ अदेयदानदक्षाय नमः
 १९ महोदारचरित्रवते नमः
 २० प्राकृतानुकृतिव्याजमोहि-
 तासुरमाणाय नमः
 २१ वैश्वानराय नमः
 २२ वल्लभाख्याय नमः
 २३ सद्रूपाय नमः
 २४ सतां हितकृते नमः
 २५ जनशिक्षाकृते कृष्णभक्ति-
 कृते नमः
 २६ निखिलेष्टदाय नमः
 २७ सर्वलक्षणसंपन्नाय नमः

- १८ अदेयदानदक्षाय नमः
 १९ महोदारचरित्रवते नमः
 २० प्राकृतानुकृतिव्याजमोहिता-
 सुरमाणाय नमः
 २१ वैश्वानराय नमः
 २२ वल्लभाख्याय नमः
 २३ सद्रूपाय नमः
 २४ सतां हितकृते नमः
 २५ जनशिक्षाकृते कृष्णभक्तिकृते
 नमः
 २६ निखिलेष्टदाय नमः
 २७ सर्वलक्षणसंपन्नाय नमः

२८ श्रीकृष्णज्ञानदाय नमः

२९ गुरवे नमः

३० स्वानन्दतुन्दिलाय नमः

३१ पद्मदलारतविलोचनाय
नमः

३२ कृपाहृष्टसिंहसिंहदास-
दासीप्रियाय नमः

३३ पतये नमः

३४ रोषदृक्पातसंश्लुष्टभक्त-
द्विषे नमः

३५ भक्तसेविताय नमः

३६ सुखसेव्याय नमः

३७ दुराराध्याय नमः

२८ श्रीकृष्णज्ञानदाय नमः

२९ गुरवे नमः

३० स्वानन्दतुन्दिलाय नमः

३१ पद्मदलायतविलोचनाय नमः

३२ कृपाहृष्टसिंहसिंहदास-
प्रियाय नमः

३३ पतये नमः

३४ रोषदृक्पातसंश्लुष्टभक्तद्विषे
नमः

३५ भक्तसेविताय नमः

३६ सुखसेव्याय नमः

३७ दुराराध्याय नमः

३८ दुर्लभांघिसरोरुहाय नमः

३९ अग्रप्रतापाय नमः

४० वाक्सीधुपूरिताशेषसेव-
काय नमः

४१ श्रीभागवतपीयूषसमुद्रम-
थन क्षमाय नमः

४२ तत्सारभूतरासस्त्रीभावपू-
रित विग्रहाय नमः

४३ सान्निध्यमात्रदत्तश्रीकृष्ण-
प्रेम्णे नमः

४४ विमुक्तिदाय नमः

४५ रासलीलैकतात्पर्याय नमः

३८ दुर्लभांघिसरोरुहाय नमः

३९ अग्रप्रतापाय नमः

४० वाक्सीधुपूरिताशेषसेवकाय
नमः

४१ श्रीभागवत पीयूषसमुद्रमथन-
क्षमाय नमः

४२ तत्सारभूतरासस्त्रीभाव पूरित-
विग्रहाय नमः

४३ सान्निध्यमात्रदत्तश्रीकृष्ण प्रेम्णे
नमः

४४ विमुक्तिदाय नमः

४५ रासलीलैकतात्पर्याय नमः

४६ कुपयैतत्कथाप्रदाय नमः

४७ विरहानुभवैकार्थसर्वत्या-
गोपदेशकाय नमः

४८ भक्त्याचारोपदेष्टे नमः

४९ कर्ममार्गप्रवर्त्तकाय नमः

५० यागादौ भक्तिमार्गैकसाध-
नत्वोपदेशकाय नमः

५१ पूर्णानन्दाय नमः

५२ पूर्णकामाय नमः

५३ वाक्पतये नमः

५४ विबुधेश्वराय नमः

५५ कृष्णनामसहस्रस्य वक्त्रे
नमः

४६ कुपयैतत्कथाप्रदाय नमः

४७ विरहानुभवैकार्थसर्वत्यागोप-
देशकाय नमः

४८ भक्त्याचारापदेष्टे नमः

४९ कर्ममार्गप्रवर्त्तकाय नमः

५० यागादौ भक्तिमार्गैकसाधन-
त्वोपदेशकाय नमः

५१ पूर्णानन्दाय नमः

५२ पूर्णकामाय नमः

५३ वाक्पतये नमः

५४ विबुधेश्वराय नमः

५५ कृष्णनामसहस्रस्य वक्त्रे नमः

- ५६ भक्तपरायणाय नमः
 ५७ भक्त्याचारोपदेशार्थना-
 नावाक्यनिरूपकाय नमः
 ५८ स्वार्थोज्झिताखिलप्राण-
 प्रियाय नमः
 ५९ तादृशवेष्टिताय नमः
 ६० स्वदासार्थकृताशेषसाध-
 नाय नमः
 ६१ सर्वशक्तिधृषे नमः
 ६२ भुविभक्तिप्रचारैककृतेस्वा-
 न्वयकृते नमः
 ६३ पित्रे नमः

- ५६ भक्तपरायणाय नमः
 ५७ भक्त्याचारोपदेशार्थं नाना-
 वाक्यनिरूपकाय नमः
 ५८ स्वार्थोज्झिताखिलप्राण-
 प्रियाय नमः
 ५९ तादृशवेष्टिताय नमः
 ६० स्वदासार्थकृताशेषसाधनाय
 नमः
 ६१ सर्वशक्तिधृषे नमः
 ६२ भुविभक्तिप्रचारैककृते स्वा-
 न्वयकृते नमः
 ६३ पित्रे नमः

६४ स्ववंशे स्थापिताशेषस्व-
माहात्म्याय नमः

६५ स्मयापहाय नमः

६६ पतिव्रतापतये नमः

६७ पारलौकिकैहिकदानकृते
नमः

६८ निगूढहृदयाय नमः

६९ अनन्यभक्तेषु ज्ञापिताश-
याय नमः

७० उपासनादिमार्गातिमुग्ध-
मोहनिवारकाय नमः

७१ भक्तिमार्गैर्वर्गवैलक्ष-
ण्यानुभूतिकृते नमः

६४ स्ववंशे स्थापिताशेषस्व-
माहात्म्याय नमः

६५ स्मयापहाय नमः

६६ पतिव्रतापतये नमः

६७ पारलौकिकैहिकदानकृते
नमः

६८ निगूढहृदयाय नमः

६९ अनन्यभक्तेषु ज्ञापिताशयाय
नमः

७० उपासनादिमार्गातिमुग्ध-
निवारकाय नमः

७१ भक्तिमार्गैर्वर्गवैलक्षण्या-
नुभूतिकृते नमः

७२ पृथक्शरणः।गोपदेष्टे
नमः

७३ श्रीकृष्णहार्दविदे नमः

७४ प्रतिक्षणनिकुञ्जस्थली-
लारससुपूरिताय नमः

७५ तत्कथाक्षिप्तचित्ताय नमः

७६ तद्विस्मृतान्याय नमः

७७ व्रजप्रियाय नमः

७८ प्रियव्रजस्थितये नमः

७९ पुष्टिलीलाकर्त्रे नमः

८० रहःप्रियाय नमः

८१ भक्तेच्छापूरकाय नमः

८२ सर्वाज्ञातलीलाय नमः

७२ पृथक्शरणभागोपदेष्टे नमः

७३ श्रीकृष्णहार्दविदे नमः

७४ प्रतिक्षणनिकुञ्जस्थलीलारस-
सुपूरिताय नमः

७५ तत्कथाक्षिप्तचित्ताय नमः

७६ तद्विस्मृतान्याय नमः

७७ व्रजप्रियाय नमः

७८ प्रियव्रजस्थितये नमः

७९ पुष्टिलीलाकर्त्रे नमः

८० रहःप्रियाय नमः

८१ भक्तेच्छापूरकाय नमः

८२ सर्वाज्ञातलीलाय नमः

८३ अति मोहनाय नमः

८४ सर्वासक्ताय नमः

८५ भक्तमात्रासक्ताय नमः

८६ पतितपावनाय नमः

८७ स्वयशोगानसंहृष्टहृद-
यांभोजविष्टराय नमः

८८ यशःपीयूषलक्ष्मीदाविता-
न्यरसाय नमः

८९ पराय नमः

९० लीला-तरसाद्राद्रिर्कृता-
खिल शरीरभृते नमः

९१ गोवर्द्धनस्थित्युत्साहाय
नमः

८३ अतिभोहनाय नमः

८४ सर्वासक्ताय नमः

८५ भक्तमात्रासक्ताय नमः

८६ पतितपावनाय नमः

८७ स्वयशोगानसंहृष्टहृदयांभोज-
विष्टराय नमः

८८ यशः पीयूषलक्ष्मीदाविता-
न्यरसाय नमः

८९ पराय नमः

९० लीलाभृतरसाद्राद्रिर्कृताभिल-
शरीरभृते नमः

९१ गोवर्द्धनस्थित्युत्साहाय नमः

- ९२ तल्लीलाप्रेमप्ररिताय नमः
 ९३ यज्ञभोक्त्रे नमः
 ९४ यज्ञकर्त्रे नमः
 ९५ चतुर्वर्गविशारदाय नमः
 ९६ सत्यप्रतिज्ञाय नमः
 ९७ त्रिगुणातीताय नमः
 ९८ नयविशारदाय नमः
 ९९ स्वकीर्तिवर्द्धनाय नमः
 १०० तत्त्वसूत्रभाष्यप्रदर्शकाय
 नमः
 १०१ मायावादाख्यतूलाग्रये
 नमः
 १०२ ब्रह्मवादनिरूपकाय नमः

- ६२ तल्लीलाप्रेमपूरिताय नमः
 ६३ यज्ञभोक्त्रे नमः
 ६४ यज्ञकर्त्रे नमः
 ६५ चतुर्वर्गविशारदाय नमः
 ६६ सत्यप्रतिज्ञाय नमः
 ६७ त्रिगुणातीताय नमः
 ६८ नयविशारदाय नमः
 ६९ स्वकीर्तिवर्द्धनाय नमः
 १०० तत्त्वसूत्रभाष्य प्रदर्शकाय
 नमः
 १०१ मायावादाख्यतूलाग्रये नमः
 १०२ ब्रह्मवादनिरूपकाय नमः

૧૦૩ અપ્રાકૃતાખિલાકલ્પભૂષિ-
તાય નમઃ

૧૦૪ સહજસ્મિતાય નમઃ

૧૦૫ ત્રિલોકીભૂષણાય નમઃ

૧૦૬ ભૂમિભાગ્યાય નમઃ

૧૦૭ સહજસુન્દરાય નમઃ

૧૦૮ અશેષભક્તસંપ્રાર્થ્યચરણા-

બ્જરજોધનાય નમઃ

ઇતિ શ્રીવિઠ્ઠલેશ્વરવિરચિતા

અષ્ટોત્તરશતનામાવલિઃ સંપૂર્ણા.

૧૦૩ અપ્રાકૃતાખિલાકલ્પભૂષિતાય
નમઃ

૧૦૪ સહજસ્મિતાય નમઃ

૧૦૫ ત્રિલોકીભૂષણાય નમઃ

૧૦૬ ભૂમિભાગ્યાય નમઃ

૧૦૭ સહજસુન્દરાય નમઃ

૧૦૮ અશેષભક્તસંપ્રાર્થ્યચરણા-

બ્જરજોધનાય નમઃ

એ પ્રમાણે શ્રીવિઠ્ઠલેશ્વરજીએ રચેલી

૧૦૮ નામાવલિ સમ્પૂર્ણ થઇ.

॥ श्रीमदाचार्यचरणकमलेभ्यो नमः ॥

अथ श्री सर्वोत्तमञ्जनुं ध्याण.

ભલે પ્રકટયા શ્રીવલ્લભદેવ શ્રીપુરુષોત્તમ ભૂતલ ફરીજી;
નહિ પ્રાકૃત ધર્મનો લેશ, અપ્રાકૃત નિજવપુ ધરીજી. ૧
કરે નિગમનિરૂપણુ એમ, તે સાકારની સ્તુતિ કરેજી;
મહા કલિકાલાદિક દોષ, પંડિતની દૃષ્ટિતિમિર ભરીજી. ૨
મહિમા નવ જાણે જેહ, તે કહીએ ખરા સુર ચરિજી;
વહાલો દયા કરી મુખરૂપ, નિજલીલા પ્રકટ કરીજી; ૩
જેની વાણિ અતિદુર્બોધ થાય સુબોધ જેને કરીજી;
જેનાં અષ્ટોત્તર શત નામ, તે કહીએ મહાઅવ હરીજી. ૪
જેના ઋષિવર અગ્નિકુમાર જગતી છંદ નામે ધરીજી;
શ્રીકૃષ્ણ કમલ મુખદેવ, બીજ દૃષ્ટિ કરૂણા ભરીજી. ૫
જેની ભક્તિમાં અંતરાય, તે નાશને પ્રયોજન સહિજ;
આપે અધરામૃતની સિદ્ધિ તે મધ્યે નિશ્ચય કરીજી. ૬

ઢાળ-વહાલો આનન્દ પરમાનન્દ કહેવાય,

શ્રીકૃષ્ણકમલ મુખ કૃપાનિધિ થાય.

૭

વહાલો હૈવી ઉદ્ધારણુ પ્રયત્ન ઉપાય,

જેના સ્મરણુ માત્રથી આર્તિ જાય.

૮

શ્રીભાગવતગૃહ્યાર્થ પ્રકટાય,	
સાકાર બ્રહ્મનો વાદ સ્થપાય,	૯
વેદપારંગ ચૌદ ભુવન કહેવાય,	
માયાવાદ નિરાકૃત સહુ મીલી ગાય.	૧૦
સર્વવાદિ નિરાશ કીધા તે લખાય,	
ભક્તિમાર્ગ સરસ કમલ વિકસાય.	૧૧
સ્ત્રી શૂદ્રાદિકને ઉદ્ધારવા સમર્થ,	
જેના સાધન બળથી ન થાય અર્થ.	૧૨
અંગીકાર માત્રથી સર્વસ્વ કીયે,	
કીધા શ્રીગોપિજન પતિને પ્રિયે.	૧૩
અંગીકાર કરે મર્યાદાનુસાર,	
મહાકર્ણાવંત સમર્થ અપાર.	૧૪
વહાણો અદેયદાન દેવાને ચતુર,	
મહાઉદ્ધાર ચરિત્ર કરે બહુ પૂર.	૧૫
લીલા દેખાડી પ્રાકૃતની જેહ,	
તે મિષે મોહ્યા સુર રિપુ તેહ.	૧૬
વૈશ્વાનર શ્રીવલ્લભ છે નામ,	
વહાણો સુંદરરૂપ સ્વજન હિતકામ,	૧૭
કૃષ્ણભક્તિ કરે જનશિક્ષાકાળ,	

આપે અખિલ ઇષ્ટ શ્રીવલ્લભરાજ.	૧૮
સર્વ લક્ષણથી સંપન્ન વિવેક,	
શ્રીકૃષ્ણ જ્ઞાના દાતા ગુરુ એક.	૧૯
પોતાના આનન્દ થકી બહુ પુષ્ટ,	
એના કમલ પત્રસે નેત્ર સંતુષ્ટ,	૨૦
કૃપાદષ્ટિની વૃષ્ટિથી હરખ્યાં મન,	
તે દાસ દાસી પ્રિય પતિ છે અનન્ય.	૨૧
રોષદષ્ટિ કરે ભક્તિ શત્રુમંજળ,	
ભક્ત સેવંતા સુખ સેવા રસાળ.	૨૨
જીરે ભક્તિ વિના નહિ સેવા સાધ્ય,	
તે કારણથી કહીએ દુરારાધ્ય.	૨૩
જેના ચરણ સરોજ દુર્લભ દર્શાય,	
તેના ઉચ્ચ પ્રતાપ ત્રૈલોક કહેવાય.	૨૪
વચનામૃત કરી પૂર્યાં સેવકના અર્થ,	
શ્રીભાગવત અમૃત મથન સમર્થ.	૨૫
તેનો સાર કહીએ વ્રજ સુંદરીનો ભાવ,	
તે પરિપુરણ છે દેહ ભરાવ.	૨૬
સાન્નિધ્ય માત્રથી કરે દાન કૃષ્ણ પ્રેમ,	
ભક્તિ મુક્તિ દેવાનું એઉને નેમ.	૨૭

એક રાસલીલામાં તેમનું તાન,	
પ્રભુ કૃપા કરીને કરે કથાનું દાન.	૨૮
વહાલે વિરહના અનુભવને હેતે કાજ,	
સર્વત્યાગ જણાવ્યો શ્રીવલ્લભરાજ.	૨૯
ઉપદેશ કર્યો ભક્તિમાર્ગ આચાર,	
લોક માંહે કર્યો કર્મમાર્ગ પ્રચાર.	૩૦
વેદશાસ્ત્ર કહ્યાં યજ્ઞાદિક દાન,	
તેનું ફળ મર્યાદાભક્તિ નિદાન.	૩૧
પ્રભુ પૂર્ણાનન્દ છે પૂરણકામ,	
સરસ્વતીના પતિ દેવ ઇશ અભિરામ.	૩૨
વહાલે સહસ્ર કહ્યાં પુરૂષોત્તમ નામ,	
નિજજનને આશ્રયનું છે ધામ,	૩૩
ભક્તિમાર્ગની રીતે કરવા ઉપદેશ,	
બાહુ ગ્રન્થ કરીને ટાળ્યો સંશયનો લેશ.	૩૪
જેને પામવાને છોડ્યા પ્રાણુથી પ્રિયે,	
એવા ભક્ત સમાજ બિરાજ શ્રીએ.	૩૫
આપ સાધન કરે નિજ હાસને કાજ.	
એવા સમર્થ શ્રીવલ્લભ મહારાજ.	૩૬
કરવા ભક્તિ પ્રચાર ભૂતલ માંહી,	

વશ કીધા પિતા થઇને ગ્રહી બાંહિ.	૩૭
સર્વે સામર્થ્ય ધર્યું પોતાને વંશ,	
ગર્વ દૂર કરિ ટાળ્યો સંશયનો અંશ.	૩૮
પ્રભુ પતિવ્રતાના પતિ સાક્ષાત.	
કરે યહ લોક પરલોક દાન વિખ્યાત.	૩૯
જેના અંતઃકરણ છે ગુઢ અપાર,	
અંગીકૃતને જણાવ્યો મનનો વિચાર.	૪૦
ઉપાસનાદિક માર્ગ જે અન્ય,	
તેનો મોહ ટાળીને કીધા સેવક અનન્ય.	૪૧
કયોં નિશ્ચય જે ભક્તિ સર્વથી વિશેષ,	
કીધો શરણ માર્ગનો જીવો ઉપદેશ.	૪૨
શ્રીકૃષ્ણના મનની જાણે વાત,	
લીલાકુંજબિહારી પરિપૂરણ ગાત.	૪૩
કથારસ મગ્ન સદા છે ચિત્ત,	
વિસર્યું સૌ તે થકી બીજું વિત્ત.	૪૪
પ્રિય છે ઘણું વ્રજને વ્રજનો વાસ.	
કરે પુષ્ટિલીલા એકાંત વિલાસ.	૪૫
કરે ભક્તેચ્છા પરિપૂરણ દાન,	
નહિ નિજ લીલાનું કોઇને જ્ઞાન.	૪૬

અતિમોહિત જેનું શીલ ધણું, નહિ લોક વિષે આસક્તિ અણુ.	૪૭
નિજ ભક્ત વિષે આસક્તિ છે એક, પ્રભુ પાવન કીધા પતિત અનેક.	૪૮
જે કરે પોતાના ગુણનું ગાન, તેના હૃદય કમલ રહેવાનું સ્થાન.	૪૯
નિજ યશ રૂપી અમૃત લહેરી, તેથી ભીંજવી સર્વ રસ વાસના હરિ.	
પ્રભુ પોતે સર્વ થકી છે પર, ન કરે તુલ્યતા કોઈ અવર	૫૦
લીલારસ અમૃત તરંગ બહુ, ભીંજળ્યા છે ભક્ત શરીર સહુ.	૫૨
રૂચિ આપે ગિરિગોવર્દન વાસ, તે લીલામાં છે અતિશય ઉલ્લાસ.	૫૩
કરે યજ્ઞભોગ ને યજ્ઞકર્મ, આપે અર્થ કામ ને મોક્ષ ધર્મ.	૫૪
પ્રભુ સત્ય વચન છે ત્રિગુણાતીત, નીતિ ચતુરાઈ છે અતિ અગણિત.	૫૫
કરવા પોતાની કીર્તિ પ્રકાશ,	

કર્ચું વ્યાસસૂત્રનું નૂતન ભાષ્ય.	૫૬
અતિ તુચ્છ તૂલ જે માયાવાદ,	
કરી ભસ્માગ્નિ સ્થાપ્યો બ્રહ્મવાદ.	૫૭
અપ્રાકૃત ભૂષણની અતિ કાંતિ,	
હસતા મુખ શોભે છે બહુ ભાંતી.	૫૮
પ્રભુ ત્રીનલોકના ભુષણ સાર,	
પ્રગટયા ધરણીનું ભાગ્ય અપાર.	૫૯
પ્રભુ સુંદરતા છે અતિશય અનૂપ,	
કેમ વર્ણન કરી શકું એ સ્વરૂપ.	૬૦
સૌ માગે છે પોતાના જન,	
ચરણારવિંદની રજ જે ધન.	૬૧
એ કહ્યાં એકસોને આઠે નામ,	
શ્રી વલ્લભ નામ આનંદનું છે ધામ.	૬૨
વલણ-જે કોઈ શ્રદ્ધા કરી નિત્ય ગાયેરે,	
તેનું મન પહેલું સ્થિર થાયેરે.	૬૩
અધરામૃતની સિદ્ધિ પામેરે,	
તેમાં સંશયનું નહી નામેરે.	૬૪
એ પામ્યા વિના મોક્ષ છે હીનરે,	
તેના ફલમાં મુક્તિ છે લીનરે.	૬૫

તેથી સર્વોત્તમ જપ કરવોરે,	
શ્રી કૃષ્ણ રસે મન ભરવોરે.	૬૬
શ્રી વિકૃલ ઉચ્ચરિત એ નામરે,	
જે ગાય પુરે તેનાં કામરે.	૬૭
તેનો જન્મ સફલ કરી લેખેરે,	
તે શ્રી વ્રજભુષણનાં સુખ દેખેરે	૬૮
હતિ શ્રી વ્રજભુષણ મહારાજકૃત શ્રી સર્વોત્તમ ધોળ સમાપ્ત.	

રાગ કાફી પદ-૧૬૭.

શ્રી સર્વોત્તમ પદ.

શ્રી સર્વોત્તમ જપ નિત્ય કરના હો. (૨)
 સકલ શાસ્ત્રકો સાર એહી હે,
 ત્રિવિધ તાપ સખ અધ હરના હો. શ્રીસર્વો, ૧
 પુષ્ટિ પદાર્થ યાહી તે પૈયત,
 યાહી તે ભવસાગર તરના હો—
 રંગીલે ત્રીકમ પ્રિય જાઉં બલિહારી,
 કલહંડસે ના ડરના હો. શ્રીસર્વો, ૨

રાગ કાફી-પદ ૨ જી.

કરીયે શ્રીસર્વોત્તમ રસ પાન; (૨)

પ્રશંસા કરી શકે કેન કવિ એસો,

શ્રીમુખ કરત વખાણ.

કરીયે શ્રી. ૧

અતિશય કશ્યા કરી આ કલિમેં,

દીયો દૈવી જીવનકું દાન;

એક એક અક્ષર હે અધરામૃત,

ગુપ્ત રહસ્ય ગુણ ગાન.

કરીયે શ્રી. ૨

અર્ધ નિમેષ વિલંબ ન કરીએ,

રેન દિવસ આઠો જામ;

રસિક પ્રીતમ જાકે રંગ રંગ્યો,

સોહો ભક્ત નિધાન.

કરીયે શ્રી. ૩

ઇતિ શ્રી સર્વોત્તમજીનાં પદ સમાપ્ત.

અથ શ્રી ફલશ્રુતિ.

વસંતતિલકા પૃત્ત.

આચાર્યનામસશતાષ્ટકમૌક્તિકાનિ

શ્રીવિદ્વલોક્તિરસસાગરનિર્મિતાનિ ।

શ્રીગોકુલોક્તવિવૃત્તેર્ગુણગુમ્ફિતાનિ

કુર્વંતુ કંઠભુવિ ભક્તજના જયાર્થ ॥ ૧ ॥

અર્થ:—શ્રીઆચાર્યજીનાં દિવ્ય એકસો આઠ નામરૂપ સાચાં મોતી છે અને શ્રીવિકુલેશજીની ઊકિત કહેતાં ઉચ્ચાર તે રૂપ રસસાગરમાં થયેલાં અને શ્રી-ગોકુલનાથજીએ કરેલાં વ્યાખ્યાનના સારા અર્થરૂપ દોરાવડે ગુંથેલાં એવાં, તે નામરૂપ સાચા મોતીનાં આભુષણોને હે ભક્તજનો ! તમારા જયને અર્થે કંઠ-રૂપી ભૂમિને વિષે ધારણ કરો. ૧

યઃ કૃષ્ણભક્તિમિહ વાञ्छति साधनौधै-

र्नामानि भासुरयशांसि जपेत्स नित्यम् ।

तं वै हरिः स्वपुरुषं कुरुतेति शीघ्र-

मात्मार્पणं समधिगच्छति भावतुष्टः ॥૨॥

અર્થ:—અનેક સાધનોના સમૂહ કરીને જે પુરૂષ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તિની ઇચ્છા કરતો હોય તો તેણે અનેક સાધનોના શ્રમમાં ન પડતાં જેને વિષે શ્રી-કૃષ્ણ ભગવાનના યશનો પ્રકાશ છે એવાં આ નામનો નિત્ય જપ કરવો તે જપ કરનારને શ્રીહરિ વહેલા પો-તાનો પુરૂષ [જીવ] કરે છે, અને ભક્તિભાવ વડે સં-તુષ્ટ થએલા શ્રીહરિ તે પુરૂષે કરેલા આત્મસમર્પણને

રૂડે પ્રકારે જાણે છે અથવા ભક્તિભાવ વડે સંતુષ્ટ થએલા શ્રીહરિ તે પુરૂષને પોતાનો આત્મા અર્પે છે. એટલે પોતાનું નિજ સ્વરૂપ આપે છે.

શ્રીકૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણસર્વ વૃષ્ણિવૃષાવનિધુક્

રાજન્યવંશદહનાનપવર્ગવીર્ય ।

ગોવિંદગોપવનિતાવ્રજમૃત્યુગીત

તીર્થશ્રવઃ શ્રવણમંગલ પાહિ મૃત્યાન્ ॥૩॥

અર્થ:—હે શ્રીકૃષ્ણ ! હે અર્જુનના સખા ? હે વૃષ્ણિ જે વાસુદેવાદિક ! વૃષ જે ધર્મ અને અવનિ જે પૃથ્વી તેમનો દ્રોહ કરનાર જે અન્ય રાજા તેમના વંશને બાળી નાંખવામાં નાશ ન પામનાર સામર્થ્ય જેનું છે. એવા હે ગાયને આલ્હાહ કરનારા ચંદ્રરૂપ ! (હે ગોપની સ્ત્રીઓ, વ્રજ, વ્રજવાસીઓ) અને સેવકજનો [ભક્તજનો] વડે કીર્તન કરાયેલા ! હે તીર્થરૂપ કીર્તિ વાળા ! હે શ્રવણ માત્ર વડેજ પરમકલ્યાણરૂપ ! ભક્તનું રક્ષણ કરો. ૩

॥ अथ श्रीसर्वोत्तम धमार ॥

॥ राग काफी ॥

श्रीवृद्धभ मेरे मन वसो हो ॥ अवहो मेरे
ललना ॥ अब सोकों ओर कछु न सुहाय ॥ ए
शोभा त्रिभुवनमें न समाय वदन छवि निरखत
मन न अधाय ॥ ध्रुव ॥ १ ॥ कनबाडो सीमा
अतिसुंदर, सुखद कांकरवारो गाम ॥ बलजाउ ॥
मास वैशाख कृष्ण एकादशी, प्रकटये श्रीलक्ष्मण
धाम ॥ २ ॥ प्राकृत रूप रहित अप्राकृत, धर्म
सहित साकार ॥ निगम निरूपित श्रीपुरुषोत्तम,
वदन अनल अवतार ॥ ३ ॥ करि करुणा निज
महिमा श्रीहरि, प्रकट करनके काज ॥ स्ववदन
अनल रूप आनंदमय, प्रकटे श्रीवृद्धभराज ॥ ४ ॥
दैवी जीव उद्धारण हित हरि, धर्यो द्विजवर अव-
तार ॥ भूतनाथ प्रकटित मार्गते, नाहिन होत

निस्तार ॥ ५ ॥ मायावाद तम बढयो भूतलमें,
 रवि बिनु नहि उजास ॥ सूर श्रीवल्लभ प्रकट
 होयके श्रुतिपथ कियो हे प्रकाश ॥ ६ ॥ श्री-
 भागवत प्रतिपद मणिवर, भूषण भुषित अंग ॥
 सकल पुराण शास्त्र श्रुति स्मृति को, कीनो
 विरोधको भंग ॥ ७ ॥ श्रीभागवत अमृत उदधि
 रस, निज जन पान कराय ॥ प्रेम सहित ब्रज
 जन की सेवा, शिखवत आप बताय ॥ ८ ॥
 निगम बखानत भूतल स्वर्ग में, अनल उदयो
 इंदु ॥ परमानन्दरूप तें प्रकटे, कृष्णसेवा रससिंधु
 ॥ ९ ॥ साधन रहित जीव कलियुग के, दैवी
 किये सनाथ ॥ पकरि बांह पुरुषोत्तम सोंप्ये, जन
 शिर धरि निज हाथ ॥१०॥ सूत्रभाष्य सुबोधिनी
 कीनी नाना ग्रंथ निबंध ॥ ब्रह्मवाद साकार
 प्रकटायो, टाल्यो स्वीय प्रतिबंध ॥११॥ कृपादृष्टि

वृष्टि अमृतरस, सिंचे दासीदास ॥ रोष दृष्टि
 दावानल श्रीप्रभु, कीने असुर विनाश ॥ १२ ॥
 प्राकृत रूप दिखाय प्राणपति, असुरन मोह उ-
 पजाय ॥ श्रीलक्ष्मण गृहे प्रकट होयकें, निजजन
 आनंद बढ़ाय ॥ १३ ॥ करि करुणा करुणानिधान
 प्रभु, देत अभय पद दान ॥ बुद्धिहीन कर्म जड
 जीवनको, टाल्यो अति अभिमान ॥ १४ ॥ श्री
 वल्लभ जाको करे अपुनो, सो ब्रजपति प्रिय होय ॥
 ताके कोटि जन्मके पातक, तत्क्षण में क्षय होय
 ॥ १५ ॥ अनुभव निगम ज्ञान ते जाने, श्री-
 वल्लभराज स्वरूप ॥ भूतल भक्ति प्रचार करनको,
 अन्वय लिये अनूप ॥ १६ ॥ वृन्दावन श्रीगोवर्धन
 प्रिये, प्रिय यमुनातट वास ॥ कूमुदिनी गन मन
 रंजनको, सहस्र उडुपति उजास ॥ १७ ॥ कालिं-
 दीको महिमा कलिमें, कीने श्रीलक्ष्मण सुत ॥

अष्ट सिद्धि पैयत याहीतें, कहत वचन प्रसूत ॥
 ॥१८॥ गोकुलनाथ सदा सुखदायक, नमो सबेकर
 शीष ॥ लीला हृदय वसो निज जनके, येही
 विधि देत आशीष ॥ १९ ॥ ब्रजपति नख शिख
 अंग माधुरी, बरनों अनल स्वरूप ॥ मधुर विधान
 अष्टक कीर्तन तें, वश होत श्रीगोकुल भूप ॥२०॥
 ब्रह्मसंबंध करायकें कीनें, पंच दोष निवृत्ति ॥
 प्रकटि दिखाय पुष्टिमार्ग प्रभु, जीवको किये हें
 प्रवृत्ति ॥२१॥ (पुष्टिभक्ति वर्धन हित, किये एका-
 दश पद्य ॥ श्रवण पठन चिंतनको यही फल,
 प्रभु रति उपजे सद्य ॥ २१ ॥) निज आज्ञा
 उल्लंघन दोष, दिखायो महाप्रभु आप ॥ करि
 प्रबोध शिखवत दासनकों, मिटयो सकल उताप
 ॥२२॥ मारग भक्ति सुधा समुद्र मथि, प्रकट किये
 नवरत्न ॥ नव विधि चिंता निज दासनकी, नि-

वृत्ति किये हे यत्न ॥ २३ ॥ ब्रजपति सुखद
 विरह अनुभवको, सर्व सुत्याग उपदेश ॥ नाम
 सहस्र नंदनंदनके, प्रकटि किये हे नरेश ॥ २४ ॥
 सर्ग आदि लीला दश विधि मध्य, जाको निरोध
 हे नाम ॥ प्रेमासक्ति व्यसन त्रिविध फल त्रिविध
 लीला अभिराम ॥ २५ ॥ पुष्टि प्रवाह मर्यादा
 मारग, तिनको दिखायो भेद ॥ दैवीजीव क्रीडा
 साधन फल, सबको प्रमान हे वेद ॥ २६ ॥ स-
 कल संदेह निवारनको, जलभेद कियो ब्रजईश
 ॥ भक्तिभाव दिखाये सबन को, भेद बतावत
 वीश ॥ २७ ॥ बालबोध कीनो करुणानिधि, बालक
 मति जीये जान ॥ सकल सिद्धान्त जनाय स्वी-
 यनको, टाल्यो सकल अज्ञान ॥ २८ ॥ देशादिक
 षट साधन कीने, तातें नही निस्तार ॥ दे वर-
 दान कृष्णाश्रय कीनो, दीने पदारथ चार ॥ २९ ॥

हृद आश्रय के कारण कीने, धैर्य विवेक विचार॥
 कलियुग जीव उद्धार्ये श्रीवल्लभ, निजजन प्राण
 आधार ॥ ३० ॥ क्षर प्रपंच अक्षरतें उत्तम, त्रि-
 गुणातीत महाराज ॥ श्रीहरिवदन जो प्रकट न
 होते, तो बूडत वेद झहाज ॥ ३१ ॥ दैवी सृष्टि
 हेतु करुणानिधि, श्रीहरि बांधी पाज ॥ अति
 आवर्त सकल दुस्तरन को, भवसागर उतरन
 काज ॥ ३२ ॥ श्रीपुरुषोत्तम भजन हेतु तें, कीनो
 स्मरण पुष्टि ॥ तामें मर्यादा मारगको, साधन
 नाहिन इष्ट ॥ ३३ ॥ श्रीवल्लभ तें विमुख जीव जेते,
 बूडत भवसिंधु ॥ जाकों निरोध किये श्रीवल्लभ,
 निशदिन लहत आनंद ॥ ३४ ॥ कहत निरोध
 पदार्थको यह, सबहिनको अज्ञान ॥ करि लक्षणा
 निरोध बतायो, श्रीलक्ष्मणसुवनसुजान ॥ ३५ ॥
 साधन सकल किये हे महाप्रभु, निज दासनके

काज ॥ अति कृपालु करुणानिधि वल्लभ, सेवक-
 जन शिरताज ॥ ३६ ॥ निजानंद पुष्टि अति वि-
 ग्रह, अंबुज नयन विशाल ॥ षट्गुण सहित पूरण
 पुरुषोत्तम, निर्मल रसिक रसाल ॥ ३७ ॥ त्रिविध
 सृष्टि भक्ति नव लक्षण, कीयो विवेक विचार ॥
 साधन सहित मानसी सेवा, पुष्टि पदार्थ चार
 ॥ ३८ ॥ भूमि भाग्य सहज अतिसुंदर, श्रीपरि-
 वृढ मुख चंद ॥ अदेय दान दक्ष अति मोहन,
 सुखद चरणारविंद ॥ ३९ ॥ सर्व सिद्धान्त शिरो-
 मनि पत्र लिखि, बांध्यो श्रीगोकुलराय ॥ माया
 तिमिर निबिड भुतलमें, निरखत ताप नसाय ॥
 ॥ ४० ॥ नव लक्षणा भक्ति मध्य वाइ, याहि रीति
 विनियोग ॥ रंचक वस्तु समर्पे स्नेहसों, ताको क-
 रत प्रभु भोग ॥ ४१ ॥ ब्रज सुंदरी भावरस पूरित,
 आनंद निधिको अंग, ऋतु वसंत हरखत श्रीव-

हृभ, निरखत लज्जित अनंग ॥४२॥ केसरि धोति
 ऊपरणा केसरि, केसरी भीनी पाग ॥ श्रीवल्लभ
 गिरिधर बन विहरत अंतर अति अनुराग ॥४३॥
 चोवा चंदन अबिर कुंकुमा, उडत गुलाल सुरंग॥
 ताल पखावज झांझ डफ बाजत, सरस रबाब
 सुढंग ॥ ४४ ॥ सब समाज साजि बन विहरत,
 बोलत कोकिला कीर॥विविध पवन वहत सुखकारी
 सुरसुताजुके तीर ॥४५॥ अति सुगंध मत्त मधुप-
 गन, करत मधुर सुरगान ॥ दादुर मोर चकोर
 रोर मानों, लेत सप्तसुर तान ॥ ४६ ॥ जो सुख
 अमर लोकमें नाँहि, सो सुख गोकुलमाँहि ॥ सु-
 खद सदा शरणागति जिनकी. श्रीवल्लभ कल्पतरु
 छाँहि ॥४७॥ मन वच कर्म करि श्रीवल्लभ भज,
 नाहिन और उपाय ॥ साधन कोटि करो जिन-
 कोऊ, यह फल कबहुँ न पाय ॥४८॥ खेलि पाग

अनुराग सिंधु बढ्यो, मची अरगजा कीच ॥ निज
 कुमुद कुमुदिनी गन फूल्यो, निरखि वल्लभ शशी
 बीच ॥ ४९ ॥ जो यह अनल आनंद रूपको,
 निशदिन करे विचार ॥ पावे सदा आनंद अधरा-
 मृत रसकृत मुक्ति प्रचार ॥ ५० ॥ जो यह लीला
 सुनेसुनावे प्रभू सन्मुख करे गान ॥ ताके हृदय
 कमल बिच परसत, प्रभुजी करे स्वज्ञान ॥ ५१ ॥
 दास अनन्य चरनरजधनकी, करत बहुतमन आश ॥
 श्रीवल्लभ पदरज प्रतापतें गावतजन हरिदास ॥ ५२ ॥

इति श्रीसर्वोत्तम धमार संपूर्ण.

॥ अथ श्रीसर्वोत्तम वधाई ॥

॥ राग धनाश्री ॥

जोपैं श्रीवल्लभरूप न जानें ॥ तो केसैं यह
 लीलाके नित्य संबंध करि मानें ॥ १ ॥ प्राकृत
 निखिल धर्म नहीं परसत अप्राकृत जो वखानें ॥

प्रतिपादित निगमादिक वचनन साकृत सिद्धि
निदानें ॥ २ ॥ किलकालादि दोष के तमकर
पंडितहू नही जानें ॥ संप्रति अविषय ताहीतें हे
भुव प्रादुर्भाव कहानें ॥ ३ ॥ दयादेख निजभाव
प्रकटकों देत महातमदानें ॥ वाणीकर जब तब
निज मुखकों प्रादुर्भाव वखानें ॥ ४ ॥ तिनको
कह्यो अबोध सबनको तुरत सुबोध वखानें ॥ अ-
ष्टोत्तर शतनाम जपनकर पाप होत सबहानें ॥ ५ ॥
अभिकुमार ऋषीश्वर वरन्यो जगतीछंद वखानें ॥
देवरूप श्रीकृष्ण रसानन बीज कारुणिक जानें
॥ ६ ॥ कर विनियोग भक्ति योगमें प्रतिबंध सब
हानें ॥ अधरामृत रस स्वाद कृष्णको यह सिद्धि
कर मानें ॥ ७ ॥ आनन्द परमानन्द रूपमय कृष्ण
मुखाकृत आने ॥ कृपासिन्धु दैवी जीव उद्धारक
स्मृति आर्तिहि नशानें ॥ ८ ॥ श्रीभागवत गूढार्थ-

नको प्रकट परायण जानें ॥ गोवर्द्धनधर साकृत
 निश्चय स्थापक वेद वखानें ॥९॥ मायावाद नि-
 राकारण कर सकल वाद बल हानें ॥ मार्ग भक्ति
 कमलकर बरनों तिनके रविकर मानें ॥ १० ॥
 नरनारी उद्धार करणको समरथ प्रकट कहानें ॥
 अंगीकृत कर गोपीपति मानव निजवशकर गही
 आनें ॥११॥ अंगीकृत मर्यादा बोधक करुणाकर विभु
 गानें ॥ नाहिन दीयो काहुने ऐसो दान परायण
 जानें ॥ १२ ॥ महाउदार चरित्र जिनके निज
 गावत निगम वखानें ॥ कर प्राकृत अनुकृति मोहे
 सुर रिपु जनवृन्द समानें ॥ १३ ॥ जोपें अग्निरूप
 तन बल्लभरूप जलधि नाहिं आनें ॥ भक्तनके हित
 कारण ऐसे नहीं देखे न कहानें ॥१४॥ सेवकजन
 शिक्षाके कारण कृष्ण भक्ति प्रकटाने ॥ निखिल
 सृष्टि इष्टके दाता इच्छा यह मन मानें ॥१५॥

लक्षण सर्व संपन्न महाप्रभु कृष्ण ज्ञान यह दानें॥
 याहीतें गुरु वेद पुराण पुकारे कहेत परमानें॥१६॥
 आनंदभर परिपूरण अंबुजनयन देख ललचानें ॥
 कृपादृष्टि आनन्ददे दास दासी प्रिया पति जानें
 ॥१७॥ रोषदृष्टिके पात भयेतें भक्तवृन्द रिपु हानें॥
 याहीतें भक्तन करसेवित यह निरधार वखानें
 ॥१८॥ सुखको सेवन करिये जाको दुराराध्य कर
 मानें ॥ दुर्लभ चरणकमल जाके निज उग्र प्रताप
 कहानें ॥१९॥ बानीकर पूरत सेवकजन निज शर-
 णागति आनें॥श्रीभागवत समुद्र मथनकर रासरूप
 हरिजानें ॥ २० ॥ सानिध्यतें जु दियो हित ह-
 रिको भक्ति मुक्तिके दानें ॥ लीला रास विलास
 एक रचि कृपा कथा परमानें ॥ २१ ॥ अनुभव
 विरह करनकों सबकों त्याग एक मन आने ॥
 भक्ति आचार दिखायो जनको मारग कर्म निदाने

॥ २२ ॥ यागादिक भक्तिनके साधक जगद्गुरु बच
कर जानें ॥ पूर्णानन्द पूरण रतिपति वागधीश
गुण गानें ॥ २३ ॥ याहीतें विबुधेश्वर पदकी कहि-
यत चित्तमें निशानें ॥ कृष्णसहस्रनामके दायक
भक्त परायण मानें ॥ २४ ॥ भक्ति आचार विविध
बोधनको नानावचन बखानें ॥ अपने काज तजे
प्राणनतें प्रिय पदारथ जानें ॥ २५ ॥ तादृश भ-
क्तन कर परिवेष्टित देखत मतिहि रानें ॥ दास
जननके हितके कारण साधन सब दरशानें ॥
॥ २६ ॥ सकल शक्ति ठहे रूप दिखावत श्रीवल्लभ
हरि मानें ॥ भूतल पुष्टि प्रकट करिवेको श्रीविठ्ठल
निधि आनैं ॥ २७ ॥ पिता भयो राख्यो महिमा
सब अपने कुल मधि जानें ॥ दूर कियो हरि
मायामतकों गर्व आप धर मानें ॥ २८ ॥ पति-
व्रता पति पारलौकिक यह लौकिक वरदानें ॥

गूढहृदय भक्तम मन आशय दायक पर गुण
 मानें ॥२९॥ उपासनादिक मार्ग करके मुग्ध मोह
 नशानें ॥ मार्ग भक्ति प्रकटकर सबतें वैलक्षण
 ठहरानें ॥ ३० ॥ शरण आये ते लये ज्ञान कृष्ण
 हृदयकी जानें ॥ प्रतिक्षण नवनिकुंज लीलारस
 पूरण निज मन मानें ॥३१॥ तिनकी कथा विवश
 चित्त ठहेके विसरे सबगुण आनें ॥ ब्रजपति प्रिय-
 ताहीकों कहियत प्रिय ब्रजवास वखानें ॥३२॥ लीला
 पुष्टि करन ए कहियत भक्त काम धर्म दानें ॥ सबन
 अजानी लीला इनकी मोहरूप कहानें ॥३३॥ स-
 बतें दृढ आसक्त भये भक्तवश पतित पवित्र
 वखानें ॥ यश अपने गुणगान श्रवण तें आनन्द
 वखानें ॥ ३४ ॥ यश पीयूष लहरीन कर छांडे
 अन्यभाव परजाने ॥ लीलामृतरस करि पोखे सब
 कहेत फिरत महारानें ॥ ३५ ॥ गोवर्धनवास उ-

त्साह एकचित्त लीला प्रेम समानें ॥ यज्ञ भोग
 बलि यज्ञ करनको चार वेद विकसानें ॥ ३६ ॥
 सत्यप्रतिज्ञा त्रिगुणातीत सुन नीति विशारद जानें ॥
 कीर्ति बढन महातत्त्व सूत्र प्रकाशक मानें ॥ ३७ ॥
 मायावाद तूल उन्मूलन अग्निरूप कहि गानें ॥ ब्र-
 ह्मवाद उद्धारण कारनको भूतल जन्म बखानें ॥
 ॥ ३८ ॥ अप्राकृत भूषण परिभूषित सहजहास
 मुखठानें ॥ ब्रह्मलोक भुवलोक रसातलके भूषण
 युत जानें ॥ ३९ ॥ उघरे भाग्य अवनीतलके निज
 सुंदर सहज कहानें ॥ भक्तनकर सेवित निज
 पदरज तेई बहु धन दानें ॥ ४० ॥ यह प्रकार
 आनन्दनिधि प्रभुके नाम पदारथ गानें ॥ अष्टोत्तर-
 शत ते कहियत जे अपने सर्वस्व मानें ॥ ४१ ॥
 श्रद्धा निर्मल बुद्धि कर जे नित्य पढत भक्तजन
 मानें ॥ एक चित्त करके अधरामृत सिद्धि यहितें

જાને ॥૪૨॥ વૃથા મુક્તિવિન પાયે તાર્કે પાયે યહ
ગતિ માને ॥ કૃષ્ણ પદારથ રસ ગ્રહિવેકોં જપ
કરિયતહે રાને ॥૪૩॥ યહ વિધિ દ્વિજકુલ પતિકે
ગિરિધર નામ વિતાન વખાને ॥શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઢુલ
પ્રમુકો નિજ અનુચર કર માને ॥ ૪૪ ॥

इति श्रीसर्वोत्तम बधाई सम्पूर्ण.

અથ શ્રીનવરતનનું ઘોળ

શ્રીમદ્વલ્લભ શ્રીમહાપ્રભુને નમુંજી, શ્રીવિઠ્ઠલેશ
પ્રભુ લાગું પાય; શ્રીબાલકૃષ્ણજીને પ્રણમુંજી, શ્રીવ્રજ-
ભૂપણજી પરમ કૃપાળ. શ્રીમદ્. ૧ શ્રીવલ્લભદેવે મહા
કરૂણા કરીજી, જેથી જીવનું કારજ થાય; સર્વે વૈષ્ણુ-
વની કૃતિ એહ છેજી, સઘળી ચિંતા નિવૃત્ત થાય.
શ્રીમદ્. ૨. દ્રઢ આશ્રય શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાખીએજી,
ચિંતા નવ ધરીએ લગાર; સર્વે આત્મા શ્રીજીને સમ-
ર્પીએજી, એ છે ભક્ત તણોઆધાર. શ્રીમદ્. ૩, પુષ્ટિ-

માર્ગમાં શ્રીજી રહે સદાજી, જીવ ક્રીધા છે અંગીકાર;
 લૌકિકની ગતિ ન આપે કદાજી, પ્રભુ નથી જોતા અધિ-
 કાર. શ્રીમદ્ ૪. નામ નિવેદન ક્રીધા થકીજી, પ્રભુ રાખે
 પોતાની પાસ; વશ ન થાય એ પ્રભુ કો થકીજી, વશ
 થઈ રહ્યા શ્રીવલ્લભી પાસ. શ્રીમદ્ ૫. નિવેદન મંત્રનું
 સ્મરણ નિત્ય કરવુંજી, સર્વદા ભગવદીય સાથ; અવે-
 જણવની સંગે ન કરવુંજી, કૃપા થાય તાદ્રશી હાથ. શ્રી-
 મદ્ ૬. ફલની ચિંતા નવ રાખીએજી, પ્રભુ સર્વેશ્વર
 કહેવાય; સર્વનો આત્મા શ્રીજી સાક્ષી છેજી, દૂર ભકત-
 થી કેમ રહેવાય? શ્રીમદ્ ૭. પ્રભુને ગમે તે ખરું એમ
 જાણવુંજી, હરિનું ખીરદ છે દિન દયાળ, સ્ત્રી પુત્રાદિક
 પુષ્ટિમાં આણવાજી, ચોખ્ખતા ન વિચારે દયાળ. શ્રીમદ્
 ૮. નિવેદન કરવું સર્વે સંગાથ સુંજી, અન્ય વિનિયો-
 ગની ચિંતા ન આણ; અજ્ઞાની હોય કિંવા જ્ઞાનશુંજી,
 સમજું છું અધિક એવું ન જાણ. શ્રીમદ્ ૯. જોણે
 આત્મનિવેદન ક્રીધું છે જી, તેના ઉદ્ધારનો સંદેહ ન
 આણ, પ્રાણ સંગાથે શ્રીમહાપ્રભુજીને દીધું છેજી, તેથી
 સંશય મનમાં ન આણ. શ્રીમદ્ ૧૦. સમર્પણ મંત્ર
 મહા સમર્થ છેજી, ના જાણશે આછી વાત; એ

ઝેઘ અંશ કળા નથી પૂર્ણ છેજી, શ્રીજી શ્રી પુરુષોત્તમ
 સાક્ષાત્. શ્રીમદ્ ૧૧. પ્રભુ પોતે સર્વથી પર છેજી,
 વળી મહાસમર્થ છે એ નાથ; ભક્તનાં દુઃખ હરતા
 સુખકારી છેજી, ચિંતા નવ કીજીએ માથે નાથ.
 શ્રીમદ્ ૧૨. લૌકિક વૈદિક જે કર્મ છેજી, તે હરિ
 સિદ્ધ થવા દે નહીં; તોએ સેવાસ્મરણ ધર્મ છેજી, તેથી
 મન દૂર કીજે નહિં. શ્રીમદ્ ૧૩. પુષ્ટિમાર્ગમાં શ્રીજી
 રહે સદાજી, વળી જીવનું કીધું શું હોય; પ્રભુ કરે તે
 સુખ માની રહીએજી, સાક્ષી થઈ રહે સુખ હોય.
 શ્રીમદ્ ૧૪. દીનતા ભાવ મનમાં રાખીએજી, બીજા
 સાધનનું નથી કામ; સર્વદા સેવા કરી શ્રીજી સાધવાજી,
 ગુરૂની આજ્ઞા થકી એ કામ. શ્રીમદ્ ૧૫. ગુરૂની
 આજ્ઞા ઉલ્લંઘન નવ કીજીએજી, શ્રીજીની ઇચ્છાએ
 થાય તે થાય; આપણું મન ગુરૂને દીજીએજી, પ્રભુથી
 અધિક રાખીએ ભાવ. શ્રીમદ્ ૧૬. સેવા કરો નિત્ય
 ચિત્ત પ્રીતશુંજી, તો સુખી થાશે આ યુગમાંય;
 પરીક્ષા અર્થે શ્રીજી કદા નવ સુણેજી, ન ઉદ્દેગ ધરો
 મન માંહે. શ્રીમદ્ ૧૭. તોએ ધીરજ રાખી સેવા કર-
 વીજી, પ્રભુ સુખ કર્તા છે સત્ય; એમની લીલા જોઈ

ચિંતા દૂર કરવીજી. વૈષ્ણવને એરે જુગત્ય. શ્રીમદ્ ૧૮, એકાદશ ઇન્દ્રિય પ્રભુને સન્મુખજી, સેવામાં દિવસ ને રાત; એકે ઇન્દ્રિય વિમુખ નવ કીજીએજી, સર્વાત્મા ભકિત કરે. અહોરાત. શ્રીમદ્ ૧૯. “શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ” સદા જપોજી, ન વિસારશે. પણ એક માત્ર; એ જુગતેથી ચિંતા દૂર કરોજી, થાશે. શ્રીજીના કૃપા-પાત્ર. શ્રીમહાપ્રભુજી કહે અમારી એ મતિજી, વળી એજ છે નિરધાર; સર્વે વૈષ્ણવ રાખજે ચિત્ત ધરીજી, શ્રીવલ્લભજી પ્રાણ આધાર. શ્રીમદ્ ૨૧. એ અમૂલ્ય રત્ન જે કોઈ ચિત્ત ધરેજી, તેને પુષ્ટિ ભકિત દ્રઢ ફળ હોય; જે આ ઘોળ ગાયે ચિત્ત ધરેજી, તેને પરમ આનંદ સુખ હોય. શ્રીમદ્ ૨૨.

ઇતિ શ્રીનવરતનનું ઘોળ સંપૂર્ણ.

यदुक्तं तातचरणैः श्रीकृष्णः शरणं मम ।

तत एवास्ति नैश्चित्यमैहिके पारलौकिके ॥

અર્થ:—અમારા તાત ચરણ એટલે પિતાશ્રી શ્રીમહાપ્રભુજીએ, “શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ” એ રીતે જે કહેલું છે તેથી જ આ લોક તથા પરલોક સંબંધી કાર્યના વિચારમાં નિશ્ચિંતપણું છે.

અથ શ્રીચોરાશી વૈષ્ણવનું ઘોળ.

શ્રીગુરુ યુગ પદ કમલ રજ, હું વંદુ નિત્ય ધરી નેમ;
દુઃખ હરણુ સુખ શ્રેય નિધિ ફલદાયક ભક્તિ પ્રમ. ૧
શ્રી વલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુ, શ્રીકૃષ્ણ પૂરણ કામ; ચોરાશી
મહાભક્ત તેહનાં કરૂં વર્ણન નામ. ૨ જેનું સ્મરણ
કર્યા થકી, અથ દુઃખ કલેશ પળાય; પુષ્ટિ પંથ પ્રભુ
પ્રસન્ન હોય મહા પતિત પાવન થાય. ૩ મનવાંછિત ફળ
શીઘ્ર પામે, ગાતાં એ અભિધાન; શ્રીમહાપ્રભુજી નિજ-
નંદનું, કરે તેહને દાન. ૪

ઢાળ—શ્રીદામોદરદાસ હરસાનીરે; કૃષ્ણદાસ મેઘન
વદે વાણિરે. ૧ સંભરવાળા દામોદરદાસરે, જેનો કનોજ
મધ્યે નિવાસરે. ૨ પદ્મનાભદાસ હરિભક્તરે, તુલસાં પ્રભુ
પદ આસકતરે. ૩ વધૂ તેની કહીએ પારવતીરે, સુત રઘુ-
નાથદાસ સુમતિરે. ૪ રજેબાઈ વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણી રે, સેવ્યા
શ્રીવલ્લભ રતિ આણીરે. ૫ વૈષ્ણવ શેઠ પુરષોત્તમદાસરે,
જેનો કાશીપુરીમાં નિવાસરે. ૬ બાઈ રૂક્મણી પુત્રી
તેહનીરે, સેવા અતુલિત કહીએ જેહનીરે. ૭ શેઠના સુત
ગોપાળદાસરે, સેવા સ્મરણમાં હુલ્લાસરે. ૮ રામદાસ

હરિરંગ રાતારે, ગદાધરદાસ જગ વિખ્યાતારે. ૯ વેણુ-
 દાસ માધવદાસ બે ભાઈરે, હરિવંશ પાઠક સુખદાઈરે.
 વૈષ્ણવ કહીએ અમા ક્ષત્રાણીરે, ગોવિંદદાસ ભલ્લા દયો
 વખાણીરે. ૧૧ ગજનધાવને સેવ્યા મુરારિરે, દાસ નારા-
 યણુ બ્રહ્મચારીરે. ૧૨ મહાવનનાં વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણીરે,
 જીયાદાસ સુરી દયો જાણીરે. ૧૩ ક્ષત્રી વૈષ્ણવ દેવા કપૂ-
 રરે, શેઠ દિનકર પ્રેમી ઉરરે. ૧૪ મુકુન્દદાસ મહાવૈષ્ણવ
 મહોટારે, ક્ષત્રી પ્રભુદાસ જલોટારે. ૧૫ પ્રભુદાસ ભાટ
 હરિજનરે, દાસ પુરૂષોત્તમ ધન્ય ધન્યરે. ૧૬ ત્રિપુરદાસ
 વૈષ્ણવ કાયસ્થરે. પૂરણમહા રસિક રસમસ્તરે. ૧૭ યાદ-
 વેન્દ્રદાસ પ્રજાપંત્યારે. ગુસાંઈદાસ સેવ્યા હરિ અત્યારે.
 ૧૮ માધવભટ્ટ કાશ્મીરમાં વાસરે, વાંસવાડાના ગોપા-
 ણદાસરે. ૧૯ પદ્મારાવળની અતિસેવારે; પુરૂષોત્તમ જોષી
 તેવારે. ૨૦ જગન્નાથ જોષી તેના બ્રાતારે, વળી વૈષ્ણવ
 તેમની માતારે. ૨૧ જોષી નરહરિ હરિના દાસરે, ગામ
 ગોધરે રાણા વ્યાસરે. ૨૨ વૈષ્ણવ રજપૂતાણી હરિની
 દાસીરે, રામદાસ ગુજરાતના વાસીરે. ૨૩ દહે ગોવિંદ
 હરિ રસ માતારે. રાજ માધવ દહે બેઉ બ્રાતારે. ૨૪
 ઉત્તમલોકદાસ સેવા ભારીરે, સેવક શ્રીજીના કહેતા

ખહેલાસીરે. ૨૫ ધર્મસ્થાસ હવે રસ મળરે, હરિ હરિજ-
નશું ચિત્ત લગરે. ૨૬ વૈષ્ણવ છકડા વાસુદેવદાસરે.
સેવા અર્થે રહેતા પ્રભુ પાસરે. ૨૭ કૃષ્ણદાસ ધધરી સુ-
ખ કંઠરે. બાબા વેણુ રહિત દુઃખ કંઠરે. ૨૮ એ બેઉના
એક ખવાસરે, તેનું નામ તે બહવદાસરે. ૨૯ થાનેશ્વ-
રના વિપ્ર જગતાનંદરે, સેવ્યા શ્રી હરિ અતિ આનં-
દરે. ૩૦ બ્રાહ્મણી અડેલની વૈષ્ણવ બાઈરે, આનંદદાસ
વિશ્વંભરદાસ બે ભાઈરે. ૩૧ વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણી પ્રભુ પદ
મીતરે, રામદાસ મીરાંના પ્રોહિતરે. ૩૨ કૃષ્ણદાસી ખ-
વાસણી બણીરિ, જેની વાણી શ્રીવલ્લભે માનીરે. ૩૩
બુલામીશ્રી શ્રીવલ્લભવરનારે, રામાનંદ પંડિત થાનેશ્વ-
રનારે. ૩૪ વિષ્ણુદાસ છીપા રસપૂરરે, જીવણદાસ ક્ષ-
ત્રિય કપૂરરે. ૩૫ સારસ્વતદ્વિજ ભગવાનદાસરે, જેનું
ચિત્ત સદા પ્રભુ પાસરે. ૩૬ વૈષ્ણવ ભગવાનદાસ ભીત-
રીયારે, શ્રીજીની સેવામાં ઠરીયારે. ૩૭ અન્યુતદાસ સ-
નોડીયા કહીએરે, ગૌડ વિપ્ર અન્યુતદાસ લહિએરે. ૩૮
સારસ્વત દ્વિજ અન્યુતદાસરે, નારાયણદાસ અંબાલે
વાસરે. ૩૯ નારાયણદાસ ભાટ મથુરાંનારે, નારાયણદાસ
હુવાણા ઠહાનારે. ૪૦ ક્ષત્રાણી ગોરબ ને સમરાઈરે,
સાસુ વડુ બે વૈષ્ણવ બાઈરે. ૪૧ સીંહવંદના ક્ષત્રિય

સારરે. વૈષ્ણવ અડેલના એક સુતારરે. ૪૨ એક વૈષ્ણવ
હરિગુણ ગાતારે, દામોદરદાસની માતારે. ૪૩ સી હનંદ
ક્ષત્રાણિનો વાસરે, કવિ લઘુ પુરુષોત્તમદાસરે. ૪૪ કવિ-
રાજ ભાટ ગુણ ગાવેરે, ગોપાળદાસ ઇટોલાના કહાવેરે.
૪૫ જનાર્દનદાસ વૈષ્ણવ ક્ષત્રિયરે, ગરૂડસ્વામી બ્રાહ્મણ
હરિની મૈત્રીરે. ૪૬ કનૈયાલાલ ક્ષત્રિ પ્રકાશરે, વિમ્બ ગો-
ડીઆ નરહરીદાસરે. ૪૭ બાલકૃષ્ણ બાહરાયણદાસરે,
સેવા સ્મરણનો અભ્યાસરે. ૪૮ વૈષ્ણવ રામદાસ ચોહા-
ણરે, સેવા સ્મરણ માંહે સુબ્ધણરે. ૪૯ માણેકચંદ સદુ-
પાંડે ભવાનીરે, નરોબાઈ હરિ મન માનીરે. ૫૦ નરહર
સંન્યાસી હરિના ભક્તરે, જેની હરિપદ નિર્મળ મત્યરે.
૫૧ ગોપાળદાસ કહીએ જટાધારીરે, વસી વ્રજમાં સેવ્યા
ગિરિધારીરે પર સંત પોષ્યા સત ના ચુકી નારીરે,
કૃષ્ણદાસે સોંપી પરને પ્યારીરે. ૫૩ આગ્રે ચોપડા સંત-
દાસરે, સુંદરદાસે સેવ્યા અવિનાશરે. ૫૪ પટેલ માવજી
વિરજો સહિતરે, પતિ પત્નિ પ્રભુપર ચિત્તરે. ૫૫
ગોપાળદાસ નરોડાના કહાવેરે, સેવે શ્યામને હરખે હુ-
લરાવેરે. ૫૬ સૂરદાસ શિરોમણિ ભક્તરે, ગાયા શ્રીગિ-
રિધર જાણે જગતરે. ૫૭ સર્વોપરિ દાસ પરમાનંદરે,
ગાયા ગુણનિધિ બાલમુકુંદરે. ૫૮ કુંભનદાસ મહારસ

કંઠરે, સખાભાવે સેવ્યા શ્રીગોવિંદરે. પદ સુત કૃષ્ણદાસ
દદ એવારે, છોડયા પ્રાણ ન છોડી ગૌસેવારે. ૬૦ કૃષ્ણ-
દાસ કહીએ અધિકારીરે, ગાયા સેવ્યા શ્રીરાસખિહારીરે.
૬૨ ગાયા વૈષ્ણવ એહ ચોરાશીરે, શ્રીવલ્લભ પદ
નિકટના વાસીરે. ૬૨

સકળ તત્ત્વનું તત્ત્વ છે એ સારમાં એ સાર;
પાઠ કરતા માત્રમાં વશ થાય શ્રી નંદકુમાર,
શ્રી વલ્લભ શ્રી વિદુલ પ્રભુને જે પ્રસન્ન કરવા ચહાય;
નથી અવર ઉપાય બીજે, હરિભક્તના ગુણ ગાય.
શ્રી આચાર્યજી શ્રી મહાપ્રભુજીના અંતરંગ એ ભક્ત;
મુજ ઉપર કરૂણા કરો શ્રી વલ્લભપદ આસક્ત
એ વૈષ્ણવ પદ રજરતિની છે ઘણી મુજને આશ;
ગાય ગુણ હરિદાસના દયારામ દાસનો દાસ.

ઈતિ શ્રી ચોરાશીવૈષ્ણવનું ઘોળ સંપૂર્ણ.

શ્રીગુસાંજીકૃત દિહારિ.

આ વિરૂપિમાં શ્રીગુસાંજીએ શ્રીનાથજીના વિપ્રયોગમાં દર્શા-
વેલી દીનતાનું સ્વરૂપ સર્વે વૈષ્ણવોએ અવશ્ય ભાવના કર્તવ્યરૂપ છે.
કી. ૩. ૦-૫-૦ પાંચ આના

શ્રીયઃ નાષ્ટક, શ્રીયઃ નાજીનાં ૪૦ પદ.

વ્રજભાષામાં નિત્યલીલા—ભાવના, વનયાત્રાનું ઘોઠ વગેરે.

કીમત ૦—૨—૦

गोपीगीतम्.

जयति तेऽधिकं जन्मना ब्रजः श्रयत इन्दिरा शश्वदत्र हि ।
दयित दृश्यतां दिक्षु तावकास्त्वयि धृतासवस्त्वां विचिन्वते॥१॥
शरदुदाशये साधुजातसत्सरसिजोदरश्रीमुषा दृशा ।
सुरतनाथ तेशुल्कदासिका वरद निघ्नतो नेह किं वधः ॥२॥
विषजलाप्ययाद्व्यालराक्षसार्द्धषमारुताद्वैद्युतानलात् ।
वृषमयात्मजाद्विश्वतोभयादृषभ ते वयं रक्षिता मुहुः ॥३॥
न खलु गोपिकानन्दनो भवानखिलदेहिनामन्तरात्महृक् ।
विखनसार्थितो विश्वगुप्ते सख उदेयिवान्सात्वतां कुले ॥४॥
विरचिताभयं वृष्णिधुर्य ते चरणमीयुषां संसृतेर्भयात् ।
करसरोरुहं कान्त कामदं शिरसि धेहि नः श्रीकरग्रहम् ॥५॥
ब्रजजनार्तिहन् वीर योषितां निजजनस्मरध्वंसनस्मित ।
भज सखे भवत्किंकरीः स्म नो जलरुहाननं चारु दर्शय ॥६॥
प्रणतदेहिनां पापकर्शनं तृणचरानुगं श्रीनिकेतनम् ।
फणिफणार्पितं ते पदाम्बुजं कृणु कुचेषु नः कृन्धि हृच्छयम्॥७॥
मधुरया गिरा वल्गुवाक्यया बुधमनोज्ञया पुष्करेक्षणा ।
विधिकरीरिमा वीर मुह्यतीरधरसीधुनाप्याययस्व नः ॥८॥

तव कथामृतं तप्तजीवनं कविभिरीडितं कलमषापहम् ।
 श्रवणमङ्गलं श्रीमदाततं भुवि गृणन्ति ते भूरिदा जनाः ॥९॥
 प्रहसितं प्रिय प्रेमवीक्षण विहरणं च ते ध्यानमङ्गलम् ।
 रहसि संविदो यो हृदि स्पृशः कुहक नो मनः क्षोभयन्ति हि ॥१०॥
 चलसि यद्गजाचारयन्पशून्नालिनसुन्दरं नाथ ते पदम् ।
 शिलतृणाङ्कुरैः सीदतीति नः कलिलतां मनः कान्त गच्छति ॥११॥
 दिनपरिक्षये नीलकुन्तलैर्वनरुहाननं बिभ्रदावृतम् ।
 घनरजस्वलं दशयन्मुहुर्मनसि नः स्मरं वीर यच्छसि ॥१२॥
 प्रणतकामदं पद्मजार्चितं धराणिमण्डनं ध्येयमापदि ।
 चरणपङ्कजं शंतमं च ते रमण नः स्तनेष्वर्पयाधिहन् ॥१३॥
 सुरतवर्धनं शोकनाशनं स्वरितवेणुना मुष्टु चुम्बितम् ।
 इतररागविस्मारणं नृणां वितर वीर नस्तेऽधरामृतम् ॥१४॥
 अटति यद्भवानहि काननं त्रुटिर्युगायते त्वामपश्यताम् ।
 कुटिलकुन्तलं श्रीमुखं च ते जड उदीक्षतां पक्ष्मकृद्दृशाम् ॥१५॥
 पतिसुतान्वयभ्रातृबान्धवानतिविलङ्घ्य तेऽन्त्यच्युतागताः ।
 गतिविदस्तवोद्गीतमोहिताः कितव योषितः कस्त्यजेन्निशि ॥१६॥
 रहसि संविदं हृच्छयोदयं प्रहसिताननं प्रेमवीक्षणम् ।
 बृहदुरः श्रियो वीक्ष्य धाम ते मुहुरतिस्पृहा मुह्यते मनः ॥१७॥

વ્રજવનૌકસાં વ્યક્તિરક્ષ્ તે વૃજિનહન્ત્યલં વિશ્વમક્કલમ્ ।
ત્યજ મનાક્ ચ નસ્ત્વત્સ્પૃહાત્મનાં સ્વજનહદ્ઋજાં યન્નિષૂદનમ્ ॥૧૮

યત્તે સુજાત ચરણામ્બુરુહં સ્તનેષુ
ભીતાઃ શનૈઃ પ્રિય દધીમહિ કર્કશેષુ ।
તેનાટવીમટસિ તદ્વચ્યથતે ન કિંસ્વિત્
કૂર્પાદિભિર્ભ્રમતિ ધીર્ભવદાયુષાં નઃ ॥૧૯॥
इति श्रीगोपीगीतं संपूर्णम्.

હવે તમારી ફરીયાદને અવકાશ નથી.

એકદમ પુસ્તકો સસ્તાં કરી દીધાં છે.

તરતજ મંગાવો ! સોનેરી તક ન ગુમાવશો !

સિદ્ધાન્તો, દષ્ટાન્તો, ઇતિહાસથી ભરપુર

૮૪ વૈષ્ણવની વાર્તા.

શુદ્ધ ગુજરાતી ભાષા

ત્રીજી આવૃત્તિ

ત્રણ રંગનું શ્રી મહાપ્રભુજીનું ચીત્ર, ૨૫૦ ઉપર
પાનાં, પાકું મજબુત પુઠું. કીંમત માત્ર સવા રૂપીઆ

શ્રીનાથજી, સાત સ્વરૂપ અને ગોદનાં સ્વરૂપનાં નામ
તથા સાત ગાદીના બાળકોનાં નામ.

કોનું સ્વરૂપ સ્વરૂપનું નામ. કોણુ સેવા કરે છે. ક્યાં બિરાજે છે
શ્રીમહાપ્રભુજી શ્રીનાથજી તિલકાયિત શ્રીનાથદ્વારા

શ્રી ગોવર્ધનલાલજી

શ્રીગુસાંઈજી શ્રીનવનીતપ્રિયાજી ” ”
સાત ગાદીનાં નામ

૧ શ્રીગિરિધરજી શ્રી મથુરેશજી શ્રીગિરિધરજી શ્રી કોટા
મહારાજ

૨ શ્રીગોવિંદરાયજી શ્રીવિકૃલનાથજી શ્રીગોપેશ્વરલાલજી શ્રીનાથ
મહારાજ દ્વારા

૩ શ્રીબાલકૃષ્ણજી શ્રીદ્વારકાધીશજી શ્રીવ્રજભુષણલાલજી શ્રીકાંક-
મહારાજ રોલી

૪ શ્રીગોકુલનાથજી શ્રીગોકુલનાથજી શ્રીવલ્લભલાલજી શ્રીગોકુલ
મહારાજ

૫ શ્રીરઘુનાથજી શ્રીગોકુલ ” શ્રીકામ
ચંદ્રમાજી વન

૬ શ્રીચંદુનાથજી શ્રીકલ્યાણરાયજી શ્રીવલ્લભલાલજી વડોદરા

૭ શ્રીધનશ્યામજી શ્રીમદનમોહનજી શ્રી રમણજી કામવન
શ્રીનટવરલાલજી શ્રીમથુરેશજીની શ્રીમધુસુદન અમદાવાદ
ગોદના ઠાકોર લાલજી

શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજી શ્રીદ્વારકાનાથજી શ્રીવ્રજરત્ન સુરત
ની ગોદના ઠાકોર લાલજી

શ્રીયમુનાજી તિહારો દરશ મોહે ભાવે, શ્રી ગોકુલ
કે નિકટ બહત હો, લહરનકી છબ આવે. શ્રી. ૧ દુઃખ-
હરની સુખદેની શ્રીયમુનાજી, જે જન પ્રાત ઉઠી નહાવેં;
મહનમોહનજીકી ખરી યે પ્યારી, પટરાની જી કહાવે,
શ્રી. ૨ વૃંદાવનમેં રાસ રચ્યો હેં, મોહન મુરલી બજાવે;
સુરદાસ પ્રભુ તિહારે મિલનકો બેઠ બિમલ જસ ગાવેં.
શ્રીયમુનાજી ૦ ૩

અથ શ્રીગોકુલેશાષ્ટકમ્

નંદગોપભૂપવંશભૂષણં વિદૂષણં ભૂમિભૂતિભૂરિ-
ભાગ્યભાજનં ભયાપહમ્ । ધેનુધર્મરક્ષણાવતીર્ણપૂર્ણ-
વિગ્રહં નીલ વારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૧ ॥ ગોપ-
બાલસુંદરીગણાવૃતં કલાનિધિં રાસમંડલીવિહારકારિ-
કામસુંદરમ્ ॥ પદ્મયોનિશંકરાદિદેવવૃંદવંદિતં નીલવારિ-
વાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૨ ॥ ગોપરાજરત્નરાજિમં-
દિરાનુરિંગણું ગોપબાલબાલિકાકલાનુરુદ્ધગાયનમ્ ॥
સુંદરીમનોજભાવભાવનાંબુજનનં નીલવારિવાહકાંતિ-
ગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૩ ॥ કંસકેશિકુંજરાજદુષ્ટદૈત્યદારણું
ઇંદ્રસુષ્ટવૃષ્ટિવારિવારણોદ્ધૃતાચલમ્ ॥ કામધેનુકારિતા-
ભિધાનગાનશોભિતં નીલવારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે

॥ ૪ ॥ ગોપિકા ગૃહાંતગુપ્તગવ્યચૌર્યચંચલં દુઝ્યભાંડ-
ભેદલીનલજ્જિતાસ્યપંકજમ્ ॥ ધેનુધુલિધૂસરાંગશોભિ-
હારનૂપુરં નીલવારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૫ ॥ વત્સ-
ધેનુગોપબાલભીષણાસ્યવન્હિપકેકિપિચ્છકલ્પિતાવતંસ-
શોભિતાનનમ્ ॥ વેણુવાદ્યમત્તધોષસુંહરીમનોહરં નીલ-
વારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૬ ॥ ગર્વિતામરેંદ્રકલ્પ-
કલ્પિતાન્નભોજનં શારદારવિંદવૃંદશોભિહંસન્નસ્તુતમ્ ॥
દિવ્યગંધલુપ્ધભંગપારિજાતમાલિનં નીલવારિવાહકાંતિ
ગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૭ ॥ વાસરાવસાનગોષ્ઠગામિગોગણા-
નુગંધેનુદોહદેહગેહમોહવિસ્મયક્રિયમ્ ॥ સ્વીયગોકુલેશદાન
દક્ષભક્તરક્ષણું નીલવારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે ॥ ૮ ॥

ઇતિ શ્રીરઘુનાથકૃતં શ્રીગોકુલેશાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્

રાસલીલામૃતશ્લોક.

અજત કુંજમેં મંજુ ખાંસુરી વ્રજવધૂ બધી પ્રેમ ગાંસરી ॥
ધર તજ્યો ગદ્ય કૃષ્ણ પાસરી શરદચંદ્ર કીનો ઉજસરી
॥ ૧ ॥ હરિ કિયો જળે મંદ હાસરી, નિરખિકે ભયો
તાપ નાસરી ॥ સુમન કુંજ રાજે વિકાસરી, બ્રમર
પુંજ ગુંજે સુવાસરી ॥ ૨ ॥ ગુન ભરી તિયા રૂપરાસરી,
પુન પ્રબીન હેં પ્રેમરાસરી ॥ અતનુ મોહ ભાવપ્રકાસરી

મિલ ગુપાલકીને વિલાસરી ॥ ૩ ॥ મહ ગુમાનહી જન
 તાસુરી, હૃદયમેં છિપે શ્રીનિવાસરી ॥ વિરહ જાત
 બાઢયો હુતાસરી, તરુલતાન પૂછે ઉદાસરી ॥ ૪ ॥ સધન
 કુંજ કીની તલાસરી, ગુન કથા રચી યાહિ આસરી ॥
 ભરત નેનં ઉંચે ઉસાસરી, કરી કૃપા મિલે પીતવાસરી
 ॥ ૫ ॥ વહન કુંજહે આર હાંસરી, મદન માન જાતે
 નિરાસરી ॥ કર ગહે જુરી આસ-પાસરી, ભરત અંક
 બાઢયો હુલાસરી ॥ ૬ ॥ અધર પાન કીને હુ પ્યાસરી,
 મિટત નાંહી જેસે ઉપાસરી ॥ લિપટ શ્યામસું એસિ
 ભાસરી, વન સુદામિની ભાદ્ર માસરી ॥ ૭ ॥ કરત કૃષ્ણ
 કે સંગ રાસરી સરસ રાગ ગાવેં ખુલાસરી ॥ સુર જુ
 સપ્ત નીકે નિકાસરી, મુરજ પીન બાજેં મીઠાસરી ॥ ૮ ॥
 બજત મંજુ મંજુર લાસરી, તયત મોર છાંટે અવા-
 સરી ॥ સુર બિમાન છાયે અકાસરી, પરત પુષ્પવૃષ્ટિ
 તહાં સુરી ॥ ૯ ॥ કટ ગઘ તબે ગેહ ફાંસરી, હટ ગયો
 જુ સંસારત્રાસરી ॥ ચરનમાંજુ દીજે નિવાસરી, સરન
 ગોકુલાધીશ દાસરી ॥ ૧૦ ॥

ઇતિ શ્રીમદ્ગોસ્વામિશ્રીગિરધરજીસુતશ્રીગોકુલાધીશ-

વિરચિતા રાસલીલામૃતશ્લોકાઃ સમાપ્તાઃ

અનન્યતા

એક વર્યો ગોપીજન વલ્લભ, નહીં સ્વામી બીજો;
 નહીં સ્વામી બીજોરે મ્હારે નહીં સ્વામી બીજો. ટેક.
 અવર કોઈનું કામ ન મ્હારે, રીઝો કે બીજો; કૃષ્ણ કરે
 તે પ્રમાણ, કારજ વણસો કે સીજો; પ્રાણ જાય પણ અન્ય
 કૃતિમાં. મન રખે બીજો. એક. ૧ સુખી દુઃખી જેમ ગમે
 તેમ રાખે, એના ગુણ ગાઉં; વિના મૂલનો ધરનો ગુલામ,
 વેચે ત્યાં વેચાઉં; એજ ગમ્યો એથી મન માન્યું, બીજો
 નવ ચાહું; એના અતિ અવતાર હું કોઈનો, દાસ તે
 કહેવાઉં; એક. ૨ કૃષ્ણ વિના શિર અવર નમે, તો
 છેદનનો દંડ; નંદકુંવર વણ નામ જપે તો, જીવ્યા કરું
 શતખંડ; અવર દેવની આશ કરે, અથ ભજે વળી બ્રહ્માંડ;
 અન્ય અમર દર્શને દોડે પગ, તો પાડું પિંડ. એક. ૩
 હું ચાતક જળ સ્વાતી શ્રીજી, હું જખ હરિ વારી;
 હું હારીલ કાઠી હરિ દલવત, ધારી તે ધારી, અનન્ય
 પતિવ્રતા જેને નહીં, તે કહીએ વ્યભિચારી. શ્રીગુરુદેવ
 નભવજો કહે દયો, સદા ટેક મારી. એક. ૪

નામસ્મરણ

પદ ૮ મું. ગુણગા છંદ.

અલ્યા ઉઠતાં કૃષ્ણ કહે, ખેસતાં કૃષ્ણ કહે, સુતાં શ્રીકૃષ્ણ.

કહે, હરતાં કરતાં. ચાલતાં કૃષ્ણ કહે, દોડતાં કૃષ્ણ કહે,
વણ કહે કૃષ્ણ રખે, કાંઈ કરતાં. અલ્યા. ૧. કૃષ્ણ કહી
ખાન કર, પાન કર કૃષ્ણ કહી, કૃષ્ણ ગુણ ગાનકર, દુઃખ
મુખમાં. ગુપ્ત પણ કૃષ્ણ કહે, પ્રકટ શ્રીકૃષ્ણ કહે, અહ-
ર્નિશ કૃષ્ણને રાખ્ય મુખમાં. અલ્યા, ૨. પ્રીતે શ્રી
કૃષ્ણ કહે, ભીતે પણ કૃષ્ણ કહે, સહજ શ્રીકૃષ્ણ કહે,
કૃષ્ણ કામે, સર્વકાળે સદા સવળે શ્રીકૃષ્ણ કહે, સિદ્ધ
કારજ સકળ શ્રીકૃષ્ણ નામે. અલ્યા ૩. સહજ બની
આવે સાધન સકળ શિરમણિ, ચેત આઠ્યો ધસ્યો કાળ
ડસવા. લટકું અમૂલક આલ્યું ચેતો હયા, નહી તો નિશ્ચે
પડશે હાથ ધસવા, અલ્યા. ૪.

વૈષ્ણવદર્શન.

પદ ૧૧ સુ.

તે ભગવદ્દીયનાં દર્શન દુર્લભ, જેનું ભાગ્ય હોય તેને તે
ભેટે રે;
અવલોકન માત્રે અધ નહાસે, તાપ ત્રિવિધના મટે રે. તે ૧
પ્રેમભક્તિમાં પચેલા પૂરા, નિંદા કરે નહીં કોની રે:
અંતરમાં અવિનાશી વસેલા, નિર્મળ મતિ સદા જેની રે.
સર્વસ્વ જેનું શ્યામસુંદર તેનું નિશહિન ધ્યાન ન મૂકે રે;

શ્વાસ ઉચ્છવાસે શ્રીકૃષ્ણને સમરે, નિમિષેક નામ ન
ચૂકે રે. તે૦ ૩

ક્ષમા દયા સમદાષ્ટ જેમાં સત્ય પ્રથાએ ચાલે રે;
સંતોષી સાત્વિક ને વિવેકી, ભજનાનંદમાં મ્હાલેરે. તે. ૪
જેનું સર્વ સમર્પણ હરિને, સેવા કરે સ્નેહે સાચી રે,
દૃઢવિશ્વાસ ધરે નિજ ધણીનો, બુદ્ધિ ન રાખે કાચીરે. તે. ૫
અન્યપ્રસાદી અન્યાશ્રય વર્જે, ધણું ગુરુ વૈષ્ણવ પર હેતરે,
પ્રાણી માત્ર તણું હિત ઇચ્છે, પરગણુ સ્નેહ સમેતરે. તે. ૬
ઈન્દ્રિયજિત અભિમાન રહિત શુચિ, મોહમાયાથી રહે
અળગા રે,

જ્ઞાની ત્યાગી સુખ દુઃખ સમ લહે, સત્સંગને રહે
વળગ્યા રે. તે૦ ૭

તે હરિજનના હાસના હાસનો, હાસ પ્રભુ મને કરજે રે,
દયોભણે તેના ચરણની રજ, મારા શિરપર સદા ઠરજેરે. તે. ૮

૨૫૨ વૈષ્ણવની વાર્તા.

વ્રજભાષાના પુસ્તક ઉપરથી, શુદ્ધ સરણગુજરાતી ભાષામાં,
મોટા અક્ષરથી. ઘણા પ્રાચીન ગ્રંથોના શોધખોળ
ઉપરથી તૈયાર કરી છે.

સંપ્રદાયના ઇતિહાસ ઉપર નવો જ પ્રકાશ પાડનારો, અનેક
દષ્ટાન્તો, સિદ્ધાન્તો ને કીર્તનોથી ભરપૂર, અદ્વિતીય પુસ્તક છે. શ્રી
ગુણાધિકારી સુંદર પ્રાચીન ચીત્ર આપ્યું છે. ૩૦૦ ઉપરાંત પૃષ્ઠ.
સુશોભિત પાકું પુંકું. ખોલાવેર ફક્ત બેજ રૂપીઆ.

શ્રીગોકુલનાથજીકે વચનામૃત વ્રજકે માસસુંદરબનો, તીજ તેરસ ઓર પાંચમ
પુનમ એક, ચૌદસ અમાવસ તજની, યા વચનામૃતપેં વિશ્વાસ રાખિકે
પ્રયાણ કરે તો મનોર્થ સિદ્ધિ હોય.

પો	મા.	કા.	ચૈ.	વૈ.	જે.	અ.	શ્રા.	ભા.	આ.	કા.	મા.	
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	અહોત સુખ હોય, ક્લેશ ન હોય, અર્થ પૂર્ણ હોય.
૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	મહાભારત હોય, અશુભ જવનાશ હોય.
૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	અર્થ પૂર્ણ હોય, મનોરથ સિદ્ધિ હોય કામના પૂર્ણ હોય.
૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	ક્લેશ હોય, જવનાશ હોય, કુશલસું ધર નહિ આવે.
૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	જવસ્તુલાભ હોય મિત્ર મિલે, વ્યાધિ મિટે, લાભ હોય.
૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	મહાયિંતા હોય, વિયોગ હોય, કદાચિત ધર આવે.
૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	સૌભાગ્ય પાવે, રત્નસહિત ભક્ષીભાંતિસું ધર આવે.
૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	મિલવો નહોય, અહોતપુરોહોય, જવનાશ હોય, દુખપાવે.
૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	આશા પૂર્ણ હોય, સૌભાગ્ય પાવે, કામના સિદ્ધિ હોય.
૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	સૌભાગ્ય પાવે, દિન અહોત લાગે, કુશલસું ધર આવે.
૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	ક્લેશ હોય, જવનાશ નહિ, સૌભાગ્ય પાવે નહિ.
૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	માર્ગમેસિદ્ધિહોયમિત્રમિલેવિદ્યમિટે, ધનકો શિદ્ધ લાભહોય.

આટલું તો તમે જરૂર યાદ રાખજો કે !
છેલ્લાં ૪૦ વરસમાં આવું પુસ્તક છપાયું જ નથી.

રસેશ શ્રી કૃષ્ણ
યાને

શ્રી કૃષ્ણચરિત્ર.

લેખક:—મો. જેઠાલાલ ગોવર્ધનદાસ શાહ. એમ. એ.
આ પુસ્તકમાં શું વાંચશો ! શું અવલોકશો !

શું સમજશો ! જુઓ:—

શ્રીકૃષ્ણ એ કોણ છે ?

શા માટે તેમની ભક્તિ કરવી? શ્રીકૃષ્ણભક્તિની શ્રેષ્ઠતા શાથી?

પૂર્ણાવતાર, સચ્ચિદાનંદ, પરાત્પર, પુરૂષોત્તમ, પૂર્ણાવતાર શ્રી
કૃષ્ણચંદ્ર જે એવું સમર્થ પ્રતિપાદન આ ગ્રંથમાં કરી બતાવ્યું છે.

શ્રી કૃષ્ણની લીલાઓ નિર્દોષ છે ને તે ભક્તોના નિરોધ માટે
કરી છે એમાં લેશ પણ શંકાને સ્થાન નથી. એવું સાબિત કરવામાં
આવ્યું છે. શ્રીમદ્ ભાગવત તથા શ્રીસુબોધિનીજીના આધારે અંપૂર્ણ
ચરિત્ર તથા તમામ લીલાઓનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે.

શ્રી કૃષ્ણજીવન ઉપરના આક્ષેપોવાળાં તમામ પુસ્તકોના પ્રમાણ
પુરઃસર જવાબ આપવામાં આવ્યા છે. શ્રીકૃષ્ણજીવનનું ખરું રહસ્ય,
તેમની લીલાઓમાંથી જાણવા જેવો બોધ, તેમણે કરેલો નિરોધ
ભક્તિનો ઉપદેશ વગેરે વર્ણવવામાં આવ્યું છે. દુકામાં શ્રીકૃષ્ણ જીવન
ઉપર કંઈક અતેરો જ પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો છે. શ્રીકૃષ્ણના
ચારિત્ર્ય ઉપરના ખોટા ખ્યાલો તથા કૃતકિંઓએ કરેલા આક્ષેપોના
સચોટ જવાબ આપવામાં આવ્યા છે. આખા પ્રેમાનંદ ભારતી જેવા

- યોગીઓએ પણ શ્રીકૃષ્ણ ભક્તિનું રહસ્ય પશ્ચિમ દેશવાસીઓ (લંડન, અમેરિકા આદિ દેશો) ને સમજાવ્યું છે તે પણ આ પુસ્તકમાં બતાવવામાં આવ્યું છે, ગુજરાતના પ્રતિષ્ઠિત વિદ્વાનોએ એકે અવાજે વખાણેલું છે. આ ગ્રંથ ચાર દષ્ટિ બિંદુથી રચેલો છે.
- ૧ પરમ ભાવિક ભકતોમાટે શ્રીસુભોધિનીજીના આધારે લખેલું છે.
 - ૨ શ્રી કૃષ્ણ જીવન-ચરિત્ર સમજવાવાળા જ્ઞાતાસુઓ માટે.
 - ૩ અર્ધ નાસ્તિકો માટે પ્રમાણપુરઃસર શૈલીથી સમજાવ્યું છે.
 - ૪ કુતર્કિઓ, નાસ્તિકો, ને વિરોધીઓના મગજમાં રહેલો ભ્રમ (શંકા) દૂર કરવામાં આવ્યો છે.

ટુંકામાં આ ગ્રંથની કુલ ગુંથણી એવા પ્રકારની છે કે જે જેવા હેતુથી જુએ-વાંચે તેને તેવો જવાબ મળી શકે તેમ છે.

શ્રી કૃષ્ણના જીદા જીદા પ્રસંગનાં રંગ ભેરંગી સુંદરચિત્રો આપવામાં આવ્યાં છે. ૫૦૦ ઉપરાંત પૃષ્ઠ, સુશોભિત પાકુપુંકું, સુંદર છ ચિત્રો; છતાં કીંમત ગ્રંથના પ્રમાણમાં નહિ જેવીજ માત્ર એ રૂપીઆજ.

તમારે સંપૂર્ણ શ્રીમદ્ભાગવતના સારરૂપે પાઠ કરવાની સમજવાની ઇચ્છા છે ! તો જુઓ ! વાંચો !!

શ્રી પુરુષોત્તમ સહસ્રનામ સ્તોત્ર.

અનુવાદક : ભદ્રશંકર જયશંકર શાસ્ત્રી-ખંભાત.

આવૃત્તિ ૨ જી. સરળ ગુજરાતી ટીકા. સચિત્ર.

શ્રીમદ્ભાગવતનો આખો પાઠ કરવાનું કળ અત્યારેજ જોઈતું હોય તો આ પુસ્તક વાંચો. શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનાં એક હજાર નામો છે તે જાણવાં હોય તો વાંચો. વૈષ્ણવો નિયમિતમમાં આ પુસ્તક રાખે છે. પહેલી આવૃત્તિ ખપી જવાથી, વૈષ્ણવોની અત્યંત માગણી હોવાથી આ બીજી આવૃત્તિ છપાવી છે. સુંદર સુશોભિત પાકુ પુંકું. છતાં ન્યો. માત્ર એકજ રૂપીઓ.

વસંત—કીર્તન.

વસંત કીર્તન, ધમારનાં કીર્તન, ફાગનાં કીર્તનો.
ડોળનાં કીર્તનો, રસીયા-હોરી વગેરે

૭૦૦ કીર્તનોનો મહાન સંગ્રહ.

દેહલાંચ વર્ષોથી તમે માગણી કરતા હતા, ખોળતા હતા, પણ મળતું નહોતું તેવું પુસ્તક ઘણા સુધારા વધારા સાથે અમોઝે હાલમાં છપાવ્યું છે. જાડા ચીક્ષા કાગળમાં, પાકું પુંકું, છતાં ન્યો. માત્ર બે રૂપીઆ જ રાખી છે.

પંચામૃત.

મહાન અનુભવી પરમ ભગવદીય “વ્યાસદાસ” દ્વારા અનુભવ-વૈકામ્ય મહાન ગુઢ વિષયો, ભક્તિ, નીતિ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, મનને શિખામણ, દીનતા, આશ્રય, વગેરે વિષયોનું ગાવાના રાગમાં દોહા, ચોપાઇમાં પંચામૃત-પાંચ અમૃત ૧ શિક્ષામૃત, ૨ દૈન્યામૃત, ૩ સ્નેહામૃત, ૪ સ્વપ્નસાર, ૫ ધનચાત્રક. આ પાંચ અમૃતદ્વારા વૈષ્ણવોને શ્રી હાકોરજી, શ્રી મહાપ્રભુજી, શ્રી વલ્લભકુળનો દઢ આશ્રય, વૈર્યનું અનુપમ વર્ણન કરી સ્પષ્ટ સમજાવ્યું છે. ખાસ મનન કરવા જેવો આ ગ્રંથ છે. કીંમત ૦-૮-૦ આઠ આના.

શ્રી ગો. શ્રી હરિરાયજી કેત

મોટું શિક્ષાપત્ર.

શુદ્ધ ને સરળ ગુજરાતી ભાષામાં, ભગવદ્ વાર્તામાં
વાંચવા લાયક સમગ્ર સિદ્ધાન્તોથી ભરપૂર

૪૧ પત્રોમાં, ૬૪૬ શ્લોકોનો સત્સંગ કરવા લાયક ગ્રંથ

શ્રીમહાપ્રભુજીનું ત્રણ રંગનું સુંદર ચિત્ર, ૩૦૦ ઉપ-
સાંતપૃષ્ઠ. સુશોભિત પાકું પુંકું. કીંમત ફક્ત એકજ રૂપીઆ.

તીર્થયાત્રાનો હેવાલ.

[ખાસ પુષ્ટિમાર્ગીય વૈષ્ણવોને માટે]

સમસ્ત આર્યાવર્ત [ભારતવર્ષ-હિંદુસ્તાન] માં આવેલાં વૈષ્ણ સંપ્રદાયનાં સંખ્યાં તીર્થ યાત્રાનાં સ્થળોનું વર્ણન, સાઓમાં આં લેનું માહાત્મ્ય, પ્રાચીન, ઐતિહાસિક અને પૌરાણિક હકીકત, હાલ બાંધવા જેવી માહીતી, તીર્થોનાં અમત્કારિક વૃત્તાન્ત, ત્યાં જવા રેલવે, સ્ટીમર, અને પગ રસ્તાની સંપૂર્ણ માહીતી, તીર્થોની બાજુ જેવી ખાસ ઉત્પત્તિ, યાત્રાએ જનારને પ્રત્યેક સ્થળમાં ફેટલી સમ છે, ફેટલી અગવડ છે, તે માટે શું ઉપાયો શોધવા ત્યાં મળે પછી માગણીઓનું કર્તવ્ય, તીર્થંગર અને યોગાઓ સાથે કેવી રીતે વર્તવું, યાત્રાનો ઉદ્દેશ, યાત્રા કરવાનું કારણ મુસાફરીમાં કેમ વર્તવું, ક્યાં સ્થળે જવું, તથા ખાસ કરીને શ્રીનાથજી અને વ્રજની યાત્રા કરવાની પુષ્ટિમાર્ગીય વૈષ્ણવમનુષ્યોના હેતુ. વગેરે હકીકત સાથેનું આ પુસ્તક દરેક વૈષ્ણવે તથા ધર્માભિમાની હિંદુ મિત્રોએ અવશ્ય ખરીદવું જોઈએ. વળી જેઓ આ સર્વ સ્થળે જઈ શકતા નથી. તેમને ઘેર બેઠાં આ પુસ્તક એક ચિત્તે વાંચવાથી અને માનાસિક ધ્યાન કરવાથી તે તે તીર્થ જવા જેટલું પુણ્ય પ્રાપ્ત થાય છે. આટલું છતાં કી. રૂ. ૩-૦-રાખવામાં આવી છે.

હાલ ઘટાડીને બે રૂપીઆ રાખ્યા છે.

લલ્લુભાઈ ઇગનલાલ દેસાઈ.

રીચીરોડ, નં. ૧૧૦, મેડા ઉપર-અમદાવાદ.

સર્વપ્રકાશ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં પટેલ મૂળચંદલાઈ ત્રિકમલાલે છાપ્યું.

પા નંદોર ના કાં: અમદાવાદ.

